

fol. Jarosław Banasik

Nowy

www.chmielnik.com

KURIER

CHMIELNICKI

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

MIESIĘCZNIK MAJ 2006 (ROK VII) 5 (75) Cena 2 zł,-

ISSN 1640-7830

Święto Niezapominajki w Chmielniku

str. 13-18

fol. Andrzej Perzalski

3 maja 2006

Fot. Edyta Kogut

Zdjęcia: Edyta Kogut

Zdjęcia: W. Kwiatkowska

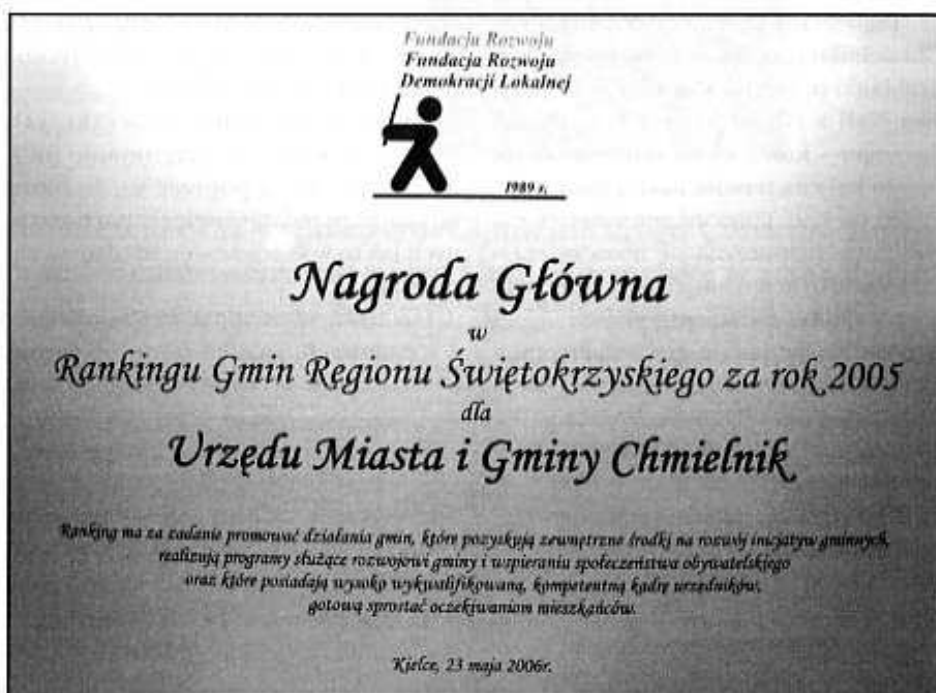

NAGRODA GŁÓWNA

W dniu 23 maja 2006 roku Fundacja Demokracji Lokalnej ogłosiła Ranking Gmin Regionu Świętokrzyskiego.

Ranking ma za zadanie promować działania gmin, które pozyskują zewnętrzne środki na rozwój inicjatyw gminnych, realizują programy służące rozwojowi gminy, wspierania społeczeństwa obywatelskiego oraz posiadają wysoko wykwalifikowaną kadrę urzędników, gotową sprostać oczekiwaniom mieszkańców. Podczas uroczystości w dniu 23 bm. W hotelu „Bristol”, w Kielcach z rąk Agnieszki Migoń, dyrektora Świętokrzyskiego Centrum FRDL, NAGRODĘ GŁÓWNA odebrał burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik Jarosław Zatorski. Ten podniosły moment odbył się w obecności przedstawicieli władz samorządowych województwa świętokrzyskiego z wojewodą Grzegorzem Banasiem, wice marszałkiem sejmiku świętokrzyskiego dr Józefem Kwietniem i prof. Stefanem Pastuszko, przewodniczącym Sejmiku województwa świętokrzyskiego na czele. Wydarzenie relacjonowały środki masowego przekazu: Radio Kielce, Radio „Tak”, Program TVP3 oraz lokalna prasa.

w

fol. W. Kwiatkowski

*„Jedna jest miłość, która nie liczy na wzajemność,
nie szczędzi ofiar, płacze i przebacza – to miłość macierzyńska”*

*Z okazji tego szczególnego Święta wszystkich Matkom,
Mamom, Mateńkom wszelkiej pomyślności
w życiu osobistym, zadowolenia ze swoich pociech
tych małych i dużych*

*życzy redakcja
„Nowego Kuriera Chmielnickiego”*

3 Maja w Chmielniku

Tegoroczne uroczystości 3 majowe w Chmielniku zaszczyliły swoją obecnością hrabianki p. Grafin von Pfeil oraz Ruth von Nell z Niemiec wraz z p. Danką Spranger - które z kilkudniową wizytą przebywały na terenie naszej gminy.

To piękne, patriotyczne święto w całym kraju rozpoczyna się mszą świętą – podobnie było w Chmielniku. Nabożeństwo zakończyło się przedstawieniem przygotowanym przez gimnazjalną młodzież w składzie: Justyna Żalińska, Joanna Stachowicz, Przemek Gromiec, Daniel Zadorski, Kamil Gołębiowski, Filip Lubecki, Anna Gaławska, Anna Musiał, Patrycja Susło, Joanna Stachowicz, Agnieszka Czaja, Tomasz Kutra, Mateusz Witkowski, Anna Łukaszewska, Joanna Wójcik, Agnieszka Chabik, Patrycja Stachowicz, Iza Hančko, Sylwia Frankiewicz

- pod kierunkiem Anny Chmielewskiej i Dariusza Wilczyńskiego – nauczycieli chmielnickiego gimnazjum.

W takim małym miasteczku jak Chmielnik widać zainteresowanie młodzieży tą historią poprzez to, że biorą udział w przedstawieniach patriotycznych jak to w kościele – co bardzo mi się podoba.

Ilekoć jestem tu na uroczystościach 3 - majowych, urzeka mnie obecność kombatantów, bo to jest autentyczna historia.

Tam gdzie mieszkam, ludzie bardzo często nie pamiętają swojej historii, pewnie w Niemczech miał na to wpływ hitleryzm, że bardzo niechętnie chce się wspominać przeszłość. Ale każdy naród ma swoją własną historię i tę lepszą i tę gorszą – ja często bardzo często mówię o

tym, że przecież granica Polski z Niemcami była przez całe stulecia najspokojniejszą granicą w Europie, a o tym się nie pamięta i bardzo mało mówi – skomentowała p. Danka Spranger

Uroczystości uświetnili tradycyjnie kombatanci, strażacy, przedstawiciele szkół i organizacji szkolnych, zuchy, harcerze wraz z opiekunkami. Po mszy delegacja samorządowa, zaproszeni goście oraz mieszkańcy Chmielnika na czele z pocztami sztandarowymi przeszli na Rynek pod pomnik, gdzie zostały złożone kwiaty. Goście z Niemiec uczestniczyli również w rozdaniu nagród zwycięzcom tradycyjnego wyszcigu „Po Chmielową Szyszkę”.

EK

3 Maja

Dobra forma biegaczy

173 uczestników stanęło na starcie VII edycji biegu „Po chmielową szyszkę” organizowanego tradycyjnie przez Urząd Miasta i Gminy w Chmielniku. Sprawnie zadziałały służby mundurowe i medyczne, a sami biegacze chwalili trasę i pogodę.

Od godziny 10.00 trwały zapisy dzieci na listę startową, zbieranie niezbędnych zezwoleń od rodziców i gorączkowe przepytywanie nauczycieli wychowania fizycznego o nagrody i czas dzielący ich od startu. Ze stoickim spokojem obserwował przygotowania do biegu najmłodszy jego uczestnik – niespełna 5 - letni **Michał Drozdowski**, który wraz z babcią siedząc na murku ze smakiem pałaszował słodycze.

58 uczniów z klas I – III wyruszyło na trasę w ogromnym tempie, które dało znać o sobie już w połowie dystansu. Tu wytworzyła się czołówka, z której oderwała się trójka liderów. Jako pierwszy na metę wbiegł niezagrożony **Kamil Ślusarczyk** (rocznik 96). Pasjonująca walka rozgorzała o miejsce drugie. Rzutem na przysłowiową taśmę zajął je 9 - letni **Michał Kania**, a trzeci był 10 - letni **Dominik Prucnal**. – Biegło się dobrze, nie było za gorąco, nawet się bardzo nie zmęczyliśmy – stwierdzili zgodnie za linią końcową.

Najliczniej obsadzona była kategoria druga – czyli klasy IV – VI i pierwsza gimnazjum. 97 osób robiło przed startem duże wrażenie, zachodziła nawet obawa, czy tak liczna grupa nie stanowi „sama w sobie zagrożenia” – jak to komentował jeden z licznych kibiców. Wszystko skończyło się jednak pomyślnie, a na trasie grupa rozciągnęła się na odległość kilkuset metrów. Jak można było tego oczekiwać, pierwsi na ostatnich metrach zjawili się gimnazjaliści. Wygrał z dużą przewagą 14 - letni **Sebastian Radomski** ze Zrecza Dużego przed swym rówieśnikiem **Łukaszem Królem**. O sporą sensację postarał się uczeń szkoły podstawowej, 12 - letni **Marcin Piotrowski**, który walcząc do ostatniego metra zajął trzecią lokatę. – Nie dałem się dryblasowi, którego goniłem do końca i udało się – chwalił się kolegom i trzeba przyznać, że miał ku temu powody.

Przed startem do biegu w kategorii otwartej było wielu chętnych. Jednak w miarę upływu czasu ich zapal słabł, a wkrótce potem okazało się, że wycofali się nawet ci, którzy byli już zapisani na liście startowej. – Nie mamy żadnych szans wygrać z dużo od nas starszymi rywalami – dumaczył się Kamil, uczeń drugiej klasy gimnazjum. Ostatecznie do rywalizacji przystąpiło 17 osób, w tym trzy

dziewczyny. Triumfowali trzej osiemnastoletni młodzieńcy. Jako pierwszy na linii mety zameldował się **Mariusz Woźniak** z Potoka. Tuż za nim **Piotr Misterkiewicz** i **Krzysztof Sobieraj** – obaj z Brzezin koło Rakowa. Honoru biegaczy z nad Wschodniej bronili 17 - letni **Wiktor Wilczyński**, czwarta pozycja. Wśród dziewcząt najlepsza była **Paulina Lipa** z Gumienic, uczennica ZS Nr 3 w Chmielniku, trenująca w klubie WIR Łopuszno.

Oficjalne zakończenie 3-Majowej imprezy biegowej odbyło się w milej atmosferze. Było podium, a nagrody w postaci pamiątkowych dyplomów, talonów pieniężnych i rzeczowych wręczali burmistrz Jarosław Zatorski, przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy, radni, dyrektorzy szkół oraz zaproszeni goście z Niemiec.

Nad całością czuwali: z ramienia organizatora pan Marek Nowak, nauczyciele wychowania fizycznego – Edyta Musiał i Sebastian Srokosz, których wspomagał Sławomir Wrona. Wszyscy uczestnicy biegu otrzymali napoje chłodzące, a najmłodszy oblegali rodziców, którzy nie skąpili grosza, by wynagrodzić swym pociechom trudny majowego biegania.

(ag)

ZPORR

Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Projekt: „Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Chmielnickiego Centrum Kultury w Chmielniku” współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 oraz budżet państwa.

Trwają prace przy rozbudowie i modernizacji Chmielnickiego Centrum Kultury. W okresie od 1 kwietnia 2006 roku do 20 maja 2006 roku wykonano pierwszą kondygnację części rozbudowywanej wraz ze stropem. W części modernizowanej wykonano prace budowlane w kotłowni. Trwają również prace wykończeniowe wewnątrz starego budynku oraz wymiana pokrycia dachowego.

W miesiącu marcu zapłacono za pierwszy etap zrealizowanych robót. Gmina złożyła pierwszy wniosek o płatność do Wojewody Świętokrzyskiego za wykonane roboty. W kwietniu otrzymała zwrot 10 % opłaconych faktur w części współfinansowanej ze środków budżetu państwa. Oczekuje natomiast na zwrot 65 % ze środków Unii Europejskiej.

Wymienianie pokrycia dachowego

Roboty budowlane przy budowie nowego skrzydła budynku ChCK

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich

Gmina Chmielnik
informuje o rozpoczęciu realizacji
Projektu pt. „Kobieta pracująca”
w ramach Działania 1.6. „Integracja i reintegracja zawodowa kobiet”
Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich

Cel projektu:

Projekt zakłada przeszkolenie 10 kobiet w zakresie ogrodnictwa i utrzymania zieleni miejskiej, a po ukończeniu szkolenia zatrudnienie ich w ramach prac interwencyjnych przy utrzymaniu zieleni miejskiej w Chmielniku.

Beneficjenci projektu: beneficjentami projektu będzie 10 kobiet z terenu gminy Chmielnik.

Projekt jest adresowany do:

- kobiet pełnoletnich,
- bezrobotnych przez okres minimum 12 miesięcy,
- posiadających niskie lub zdezaktualizowane kwalifikacje
- zamieszkałych na terenie gminy Chmielnik,
- posiadających predyspozycje i stan zdrowia pozwalający na pracę przy utrzymaniu zieleni miejskiej.

Projekt będzie realizowany od 12 czerwca 2006 roku do 28 lutego 2007 roku.

Rekrutacja:

Przyjmowanie zgłoszeń od kandydatek do udziału w projekcie rozpocznie się w dniu 12 czerwca 2006 roku i będzie trwało do 21 czerwca 2006 roku.

Formularze zgłoszeniowe będą w tym okresie dostępne w Wydziale Organizacyjnym oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku pod adresem: www.chmielnik.com.

Kobiety zainteresowane udziałem w projekcie pt. „Kobieta pracująca” bliższe informacje mogą uzyskać w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku Plac Kościelny 5 i pod nr tel. 041 354-32-73 wew.16 lub 041-354-22-78 wew.16

IV SPOTKANIA Z KULTURĄ ŻYDOWSKĄ

Śladami Żydowskich Miasteczek

16 czerwca 2006r. (piątek) – Pińczów

19:00 Kabałat Szabat – ceremonia religijna rozpoczynająca Szabat (synagoga)

17 czerwca 2006r. (sobota) Działoszyce

10:00 – złożenie kwiatów w Mauzoleum, zwiedzanie miasta

10:30 – cześć oficjalna

10:45 – występy artystyczne dzieci i młodzieży szkolnej

12:00 - wernisaż wystawy fotograficznej „Stare Działoszyce”

17 czerwca 2006r. (sobota) Szydłów

17:00 - otwarcie uroczystości

17:15 – wernisaż wystawy fotograficznej „Pejzaże Izraela”

17:45 – program artystyczny dzieci i młodzieży

18:45 – koncert zespołu klezmerskiego

18 czerwca 2006r. (niedziela) Chmielnik

12:00 – msza św. w intencji Żydów- „starszych braci” chrześcijan, celebrowana przez ks. Romualda Jakuba Wekslera-Waszkineła – kościół parafialny

13:30 – prezentacja książki Marka Maciągowskiego i Piotra Krawczyka pt. „Żydzi w historii Chmielnika” – synagoga

14:00 - zwiedzanie wystawy fotograficznej pn. "Niech Ich Dusze Będą Zawiazane w Węzeł Życia" aut. Tomasz Kot, Krescency Glazik

15:30 – pokaz tańców żydowskich – scena na Rynku cz.I

15:45 – cześć oficjalna Prezentacji

16:15 – spektakl teatralny „Święto Sukot” w wykonaniu młodzieży chmielnickich szkół

17:00 – pokaz tańców żydowskich – scena na Rynku cz.II

17:30- koncert Leopolda Kozłowskiego i jego Przyjaciół

19:00- koncert zespołów klezmerskich:

„ Chmielnikers”, „Klezmates” (Kraków) oraz Chojzes klezmerim” (Lublin)

Organizatorzy:

Chmielnickie Centrum Kultury

Chmielnickie Stowarzyszenie Kulturalne

Samorząd Gminy Chmielnik

Patronat honorowy:

Wojewoda Świętokrzyski – Grzegorz Banaś

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego – Franciszek Wołodźko

Starosta Kielecki – Zbigniew Banaśkiewicz

Stowarzyszenie im. Jana Karskiego w Kielcach

Rocznicowa wystawa

W celu upamiętnienia pierwszej rocznicy śmierci Jana Pawła II – papieża Polaka, w kościele parafialnym p. w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Chmielniku w miesiącu kwietniu br. trwała wystawa malarstwa Marii Jasińskiej, której podstawowym i jedynym tematem była postać niezżyjącego już Papieża. Obrazy przedstawiające Jego sylwetkę wyeksponowano na oltarzu głównym i ołtarzach bocznych świątyni. Malowane na płótnie olejne portrety budziły żywe zainteresowanie wiernych, których znaczna część pozostawała po nabożeństwach,

aby kontemplować tak bliskie sercu Wizerunki. – „Przeżyłem chwile niezwykłego wzruszenia patrząc na postać Ojca Świętego wymalowaną wprawą ręką utalentowanej malarki, powiedział Kazimierz Górski z Chmielnika. Doceniam to, że Maria Jasińska swoją inicjatywą przyczyniła się do utrwalenia w naszej pamięci sylwetki nieodżałowanego Jana Pawła Wielkiego, poprzez uwiecznienie Go na płótnach. W skrytości ducha głęboko ufam w to, że Wystawa była zapowiedzią rychłego wyniesienia na ołtarze naszego Wielkiego Rodaka”.

Redakcja NKCh przypomina, że pochodząca z Klimontowa sandomierskiego malarka od wielu lat jest związana z naszym regionem. Mieszka w Chmielniku od 1963 roku. Ukończyła Akademię Wychowania Fizycznego lecz malarstwem pasjonowała się od najmłodszych lat. Malowała akwarelą, później w oleju. Jej ulubionymi tematami malarskimi są kwiaty i pejzaże. Od 1979 roku ak-

tywnie uczestniczy w konkursach i wystawach malarskich. Do tej pory wzięła udział w 23 wystawach zbiorowych i 16 indywidualnych na terenie całego kraju. Za swoją twórczość otrzymała liczne nagrody i wyróżnienia. Jest członkiem Klubu Twórczości Plastycznej „Ponidzie” w Busku Zdroju. Za osiągnięcia w pracy twórczej otrzymała wyróżnienie w Konkursie na „Chmielniczankę 1996 roku”. Podkreślono wówczas Jej zasługi dla miasta w promowaniu Chmielnika na arenie krajowej.

Prace Marii Jasińskiej podziwiano między innymi wielokrotnie w Miejskim Domu Kultury w Chmielniku, w Klubie „Wiedza” Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach, XXX Spotkaniach z Folklorem w Busku Zdroju, Małej Galerii Biblioteki Publicznej Dzielnicy Mokotów w Warszawie, w Centrum Edukacyjno-Kulturalnym Warszawa-Mokotów, w Bibliotece Publicznej Dzielnicy Wola, Warszawa, w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki w

Warszawie. Wiele uwagi poświęcono malarstwu pani Marii podczas wystawy z okazji IV Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamroz w Busku Zdroju. Artystka uczestniczyła także w VII Ogólnopolskim Biennale Sztuki Nieprofesjonalnej im. Józefa Chelmońskiego „Pejzaż ojczysty” i wielu innych.

Tekst i zdjęcia:
Waldemar Kwiatkowski

ORKIESTRA DĘTA (retrospekcja)

W 1879 roku gubernator kielecki powołał w Chmielniku Ochotniczą Straż Pożarną. Jej pierwszym naczelnikiem został Cezary Zajaszewicz. W dniu 30 grudnia 1906 roku ks. proboszcz Salezy Zychowicz poświęcił namalowany przez panią Zajaszewicz, obraz przedstawiający św. Floriana. W tym samym roku powstał Komitet Towarzystwa Pożarniczego, honorowym prezesem mianowano Maurycego Czekańskiego. Dzięki jego staraniom wkrótce przy OSP powstała orkiestra dęta. Kapelmistrzem został miejscowy organista Sylwester Zychowicz.

Należy nadmienić, że straż pożarna miała w tym okresie zasadniczy wpływ na kształtowanie w mieście życia kulturalno – społecznego. Strażacy organizowali zabawy taneczne, zawody sportowe, pokazy sprawnościowe, odczyty o różnicowanej tematyce, prelekcje i występy teatralne. Niestety nie udało się dotrzeć do dokumentów precyzujących dokładną datę powstania orkiestry. Po II Wojnie Światowej reaktywowano orkiestrę, stało się to w 1947 roku. Komendantem Ochotniczej Straży Pożarnej był wówczas ks. dziekan Witold Rok, któremu powie-

rzono przewodniczenie Społecznemu Komitetowi Założycielskiemu Orkiestry. W skład Komitetu weszli: Marian Kal, Wojciech Salamon, Piotr Tomczyński, Wincenty Ślusarski oraz Józef Barcic ówczesny organista, kapelmistrz nowo powstałego zespołu muzyków. Jego zadaniem stało się uczyć gry na instrumentach tych, którzy wykazali gotowość do uczestnictwa w próbach. Instrumenty muzyczne zostały zakupione ze strażackich funduszy. Orkiestra czyniła szybkie postępy, tm bardziej, że kilku muzyków już wcześniej grało na instrumentach

dętych. Skład osobowy orkiestry przedstawiał się następująco: Piotr Tomczyński – baryton, Andrzej Wesolowski – tenor, Ferdynand Borek – tenor, Mieczysław Ślusarski – tenor, Adam Stachurski – bas, Jan Michalski – trąbka, Marian Pawłowski – bas, Andrzej Ślusarski – trąbka, Zdzisław Cygan – alt, Zdzisław Michalski – trąbka, Bronisław Cichoński – trąbka, Robert Zamojski – bęben, Tadeusz Świątek – tenor, Marian Pawłowski junior – trąbka, Ryszard Wesolowski – trąbka, Wacław Cichoński – puzon, Jan Stradowski – trąbka, Jan Bacia – flet, Jerzy Krysiński – trąbka, Józef Garula – klarnet, Józef Wnuk – klarnet, Józef Barcic – klarnet, Bogdan Pawłowski – klarnet, Henryk Sadłocha – werbel, Adam Kutra – bęben. Orkiestra w uroczystych strojach, ze starannie opracowanym repertuarem uczestniczyła w wielu lokalnych uroczystościach. Nie mogło jej zabraknąć podczas Mszy pasterskiej, w Wigilię Bożego Narodzenia, na Rezurekcji, w Wielką Niedzielę, podczas uroczystości Bożego Ciała. Uczestniczyła także podczas pierwszomajowych pochodów, Święta Odrodzenia Polski obchodzonego przed laty w dniu 22 lipca, podczas świąt strażackich, uroczystościach pogrzebowych i wielu innych. Każde publiczne wystąpienie orkiestry spotykało się z wielkim zainteresowaniem i aplauzem mieszkańców miasta. Pięknym elementem Miesiąca maryjnego, w maju, były dźwięki muzyki dobiegające z kościelnej wieży, które codziennie o godzinie szóstej

rano i osiemnastej wieczorem nawoływały wiernych do modlitwy. Na początku lat pięćdziesiątych władze zabroniły wykonywania religijnych pieśni wzbudzając tym samym oburzenie społeczeństwa. Zdarzało się, że orkiestra przygrywała podczas meczów piłki nożnej na stadionie przy ulicy Dygasińskiego. Do historii przeszło wielkie widowisko sportowo – muzyczne w 1966 roku. Ponad 1500 widzów uczestniczyło wówczas w meczu pomiędzy drużynami nauczycieli i pracowników służby zdrowia. Towarzyska rozgrywka zakończyła się sukcesem nauczycieli (wynik 4:1). Wśród zawodników znaleźli się między innymi Jan Szantyka, Stanisław Cichoń, Jerzy Turek, Zenon Radziszewski, Adam Wójcicki, Józef Strzelbicki i Aleksander Koczór. W orkiestrze panowała spora rotacja, ciągle zgłaszali się nowi chętni do gry. W latach 1950 – 1960 do zespołu dołączyli: Stanisław Michalski, Władysław Kuranda, Bolesław Chmielewski – znakomity klarncista i saksofonista oraz Czesław Rządowski. W roku 1952 w budynku OSP mieściła się Zasadnicza Szkoła Zawodowa jej uczniowie Stanisław Dubeltowicz, Ryszard Wójcik, Roman Czaja, Zdzisław Skowerski i inni uczestniczyli w zajęciach prowadzonych przez Józefa Barcica. Część z nich zasilila potem szeregi orkiestry. Po kilku latach odeszli z zespołu Piotr Tomczyński, Józef Garula, Henryk Sadłocha, Zdzisław Cygan, Andrzej Ślusarski, Zdzisław Michalski, Ryszard Wesolowski oraz Marian Pawłowski. Sukcesem

orkiestry kierowanej przez Józefa Barcica było zajęcie pierwszego miejsca na przeglądzie zespołów artystycznych Szkół Zawodowych, w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. Uczniowie Szkoły Zawodowej w Chmielniku okazali się bezkonkurencyjni pośród przedstawicieli kilkunastu szkół z terenu województwa kieleckiego. Po przedwczesnej śmierci Józefa Barcica w listopadzie 1966 roku, kapelmistrzem orkiestry został nowy organista Adam Socha. W zespole nastąpiły kolejne zmiany osobowe. Odeszli Jan Michalski, Jerzy Krysiński, Wacław Cichoński, Jan Stradowski i Józef Wnuk. Na ich miejsce przybyli Mieczysław Michalski, Julian Kwiatkowski, Kazimierz Chmielewski, Witold Domagała, Marian Michalski i Marian Kwiatkowski. W 1972 roku kapelmistrzem został Tadeusz Wróbel ze Staszowa. W tym okresie dołączyli do zespołu młodzi, utalentowani chłopcy: Mirosław Świt, Roman Szwarczyński, Roman Sadłocha, Jan Sadłocha, Hieronim Belcikowski, Jarosław Borek, Kazimierz Kamiński, Wit Śliwiński. Po dwóch latach funkcję kapelmistrza objął ponownie Adam Socha. Grupa młodych zrezygnowała z udziału w zajęciach zespołu. Dołączyli do grupy Stanisław Bęben, Andrzej Dutkiewicz, Witold Kwiatkowski, i Marek Pawłowski. Orkiestra funkcjonowała do 2000 roku, to jest do chwili kiedy ze względu na stan zdrowia Adam Socha zrezygnował z prowadzenia zespołu. Po raz ostatni orkiestra wystąpiła podczas uroczystości Bożego Ciała w roku dwutysięcznym. Zagrano wówczas w składzie: Jan Sadłocha, Julian Kwiatkowski, Adam Socha, Leszek Niedźwiedz, Andrzej Dutkiewicz, Stanisław Bęben, Jarosław Zwolski, Witold Domagała, Marian Zarębski, Stanisław Michalski, Bogdan Pawłowski, Andrzej Grusiecki i Mariusz Domagała. Warto podkreślić, że Bogdan Pawłowski jako jedyny grał w orkiestrze nieprzerwanie przez cały czas jej powojennego istnienia. Stanisław Michalski grał przez pięćdziesiąt lat. Chlubne tradycje orkiestry strażackiej przejmują młodzież gimnazjalna. Wspomagana przez starszych wiekiem muzyków dała piękny koncert w dniu Święta Polskiej Niezapominajki, które odbyło się w niedzielę 14 maja bieżącego roku.

Jan Ślusarski
opr. **Waldemar Kwiatkowski**

10 maja 2006 r odbyła się w Gimnazjum im. gen. K. Tańskiego w Chmielniku konferencja metodyczna nauczycieli naszej gminy, której celem było promowanie nowych technik wizualnych w dydaktyce. Spotkanie prowadzili pracownicy firmy ITCO w Kielcach przy współpracy doradcy metodycznego informatyki – Danuty Stanek.

Przedstawionym narzędziem wspomagającym proces dydaktyczny była tablica interaktywna – nowoczesne urządzenie elektroniczne do prowadzenia szkoleń, seminariów i prezentacji, wprowadzające zupełnie nową jakość pracy w stosunku do klasycznych tablic suchościeralnych lub kredowych, dające możliwość dynamicznego i interaktywnego prezentowania swoich idei czy wyników pracy. Tradycyjne sposoby pracy nauczyciela nie są już tak efektywne i atrakcyjne dla odbiorców – uczniów. Trzeba sięgnąć po nowe technologie i urządzenia, które radykalnie zmieniają znaczenie pojęcia „kreatywne spotkanie”, czy „interaktywna współpraca”. Dzięki tablicy prowadzący ma możliwość zaktivizowania wszystkich uczestników zajęć, a tym samym może osiągać zamierzone cele w sposób bardziej efektywny.

Wprowadzanie nowych pomocy do procesu nauczania wymaga jednak od nauczyciela nieustannego uzupełniania swojej wiedzy, poznawania możliwości wy-

nikających z osiągnięć techniki. Obsługa i wykorzystanie urządzeń, które coraz częściej stanowią wyposażenie szkół, są dla niedoświadczonych istotnym problemem. Poznanie nowości technicznych wymaga czasu, odpowiednich warunków i systematyczności.

Tablice interaktywne są bardzo rozpowszechnione w edukacji państw Unii Europejskiej, w Polsce są jeszcze rzadko stosowane, częściej w większych mia-

stach, w małych ośrodkach raczej nie występują.

Uczestnicy spotkania zostali zaintrygowani możliwościami przedstawianego narzędzia. Nauczyciele wychodząc ze spotkania zastanawiali się, jak szybko tablica interaktywna znajdzie swoje miejsce w procesie nauczania dzieci i młodzieży, bo niewątpliwie powinna zostać wprowadzona do nowoczesnej szkoły.

D.S.

zdjęcia: D. Stanek

Renowacja figurki w Przededworzu

Figurki przydrożne od wieków wpięły się w polski krajobraz. Tradycyjnie możemy je spotkać niemal na każdym rozdrożu, a często także w centralnych miejscach wsi i miasteczek. Stanowią ciekawe przykłady dawnej architektury sakralnej.

Nie inaczej jest też na Przededworzu, gdzie ufundowano na początku XX wieku 3 takie obiekty kultu religijnego. Jedną z nich została zlokalizowana przy trasie na Jędrzejów na końcu wsi, fundowali ją Jan i Józefa Piwowarscy w 1913 roku. Od momentu powstania do chwili obecnej nie była poddawana renowacji. Przełomowa chwila nastąpiła pod koniec kwietnia tego roku. Staraniem mieszkańców wsi, przy wsparciu księdza dziekana i pana burmistrza przystąpiono do remontu. Polegał on na rozmontowaniu figurki, karczowaniu pni i niwelacji terenu i przeniesienie jej w bardziej bezpieczne miejsce. Przy pomniku powstał elegancki bruk, zagospodarowano oko-

liczny skwer. Samą figurkę oczyszczono z kilku warstw farby, co odsłoniło piękno kamienia piaskowego z której została wykonana. Odrestaurowano napisy na frontalnej tablicy, całość zaimpregnowano.

Odnowiona figurka nabrała ponownego blasku, a wieś zyskała uroczy zakątek.

W tym miejscu w imieniu mieszkańców Przededworza pragnę podziękować:

- Panu Burmistrzowi za wsparcie przy realizacji remontu figurki
- Księdzu Dziekanowi za zamysł organizacyjny i materiały budowlane
- Firmie JAWA Chmielnik za czyszczenie elementów figurki
- Państwu Janus za ofiarowanie terenu pod nową lokalizację figurki
- Wszystkim osobom pracującym przy remoncie
- Mieszkańcom wsi za wsparcie finansowe

Jacek Kowalski

NIEPOWTARZALNA SZANSA NA PRACĘ DLA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH !!!

**- po ukończeniu bezpłatnego szkolenia spawalniczego
w Ośrodku Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Chmielniku,
przy ul. Mielczarskiego 7, (041) 3541003 lub 3542707**

Cel szkolenia : - przyuczenie do zawodu spawacza osób długotrwale bezrobotnych,
- złożenie ofert pracy wszystkim absolwentom kursu.

Rodzaj szkolenia: - spawanie metodą MAG (w osłonie dwutlenku węgla) oraz
- spawanie metodą TIG (w osłonie argonu).

Wymagania: - ukończone 18 lat,

- świadectwo ukończenia szkoły- minimum- podstawowej,
- zaświadczenie z urzędu pracy (z terenu woj. świętokrzyskiego) o 2 -letnim okresie zarejestrowania w charakterze bezrobotnego,
- motywacja do nauki i podjęcia pracy.

Miejsce realizacji szkolenia :

Teoria : Ośrodek ZDZ Chmielnik, ul. Mielczarskiego 7

Zajęcia praktyczne : Krajowe Specjalistyczne Centrum Spawaczy ZDZ w Kielcach, ul. Śląska 9.

Termin szkolenia : lipiec-sierpień 2006 r.

Uczestnicy kursu nie ponoszą żadnych kosztów !

Otrzymują :

- codziennie : obiad, gorące i zimne napoje (kawa, herbata, woda mineralna),
- zwrot kosztów dojazdu ,dodatek szkoleniowy (kilka złotych dziennie na własne, drobne wydatki),
- podręcznik do nauki, notatnik, długopis, teczkę na dokumenty,
- zaświadczenie o ukończeniu kursu oraz książeczkę spawacza – po ukończeniu szkolenia i zdaniu dwóch zewnętrznych egzaminów przez Państwową Komisję Egzaminacyjną.

Zapisy : do 20 czerwca 2006 r.

w Ośrodku ZDZ W Chmielniku, ul. Mielczarskiego 7, tel.(041) 3541003 lub 3542707

Powszechnie wiadomo, że na obecnym rynku pracy, w kraju i za granicą, każda ilość dobrze przygotowanych spawaczy, niezależnie od wieku, znajduje zatrudnienie.

Ośrodek ZDZ W Chmielniku prowadzi również zapisy na wiele innych bezpłatnych kursów,

w ramach pozyskiwanych funduszy z Unii Europejskiej. Są to kursy językowe, komputerowe, branżowe (wózki jezdniowe, pilarz-drwal, budowlane, pracownik ds.kadr i plac, księgowość komputerowa Małych i Średnich Przedsiębiorstw, mała gastronomia i inne – patrz wkładka

„Informator”). Kursy te przeznaczone są dla osób pracujących, dla nauczycieli, dla rolników, dla bezrobotnych – dla każdego).

Ośrodek prowadzi również pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Jest też przystosowany dla osób niepełnosprawnych .W budynku znajduje się także: nowoczesnie wyposażona, biblioteka publiczna oraz Chmielnickie Centrum Kultury (Centrum za 3 m-ce przeprowadza do własnego budynku, w którym aktualnie trwają końcowe prace remontowe).

Placówka organizuje też kursy odpłatne (np. BHP dla pracodawców oraz innych pracowników, w tym dla nauczycieli, kursy ekonomiczno- finansowe, administracyjno- biurowe, informatyczne, budowlane i wiele innych). Nadaje różnego rodzaju kwalifikacje i uprawnienia zawodowe.

Prowadzi szkoły dla młodzieży i dla dorosłych. Od września 2006 r. zaprasza m.in. do:

Technikum po Gimnazjum i po ZSZ: fryzjerskiego, informatycznego, elektrycznego, mechanicznego, rolniczego, gastronomicznego, do ZSZ: fryzjer, kucharz małej gastronomii, cukiernik, piekarz,

do LO po ZSZ, do Szkoły Policealnej: opiekun w domu pomocy społecznej, fryzjer, rolnik, informatyk, Zapisy : Sekretariat Szkoły, ul Mielczarskiego 7, tel. (041) 3542707 (patrz wkładka „Informator”)

SERDECZNIE ZAPRASZAMY !

OFERTA PRZYGOTOWANA ZGODNIE Z WDROŻONYM SYSTEMEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIA
WG. NORMY PN-EN 9001 – 2001, EDYCJA V / 2006

Gmina Chmielnik bierze udział w projekcie „Patriotyzm Jutra”

W lutym 2006 roku został złożony wniosek o dofinansowanie zadania ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego „Patriotyzm Jutra”, projekt nosi nazwę: „Ziemia Chmielnicka – pamięć, ludzie, wydarzenia.....”

Celem zadania jest przywołanie historii naszego miasta i gminy, promocja małej ojczyzny poprzez ukazanie najpiękniejszych miejsc i zabytków, umocnienie więzi pokoleniowej i budowanie wspólnoty lokalnej, przywołanie poprzez fotografię tradycji obyczajowości i historii, rozbudzenie patriotyzmu poprzez zainteresowanie pięknem i przeszłością własnego regionu.

W ramach projektu „Ziemia Chmielnicka – pamięć, ludzie, wydarzenia.....” trwają wystawy fotograficzne w:

- Chmielnickim Centrum Kultury,
- Buskim Samorządowym Centrum

Kultury oraz Pińczowskim Samorządowym Centrum Kultury.

W realizacji biorą udział szkoły oraz organizacje z terenu naszej gminy.

W Pałacu w Wilanowie, 12 kwietnia b.r. na zaproszenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Pana Michała Ujazdowskiego, Burmistrz Jarosław Zatorski oraz z-ca Naczelnika Wydziału Organizacyjnego Tomasz Biernacki wzięli udział w podsumowaniu I naboru do „Patriotyzmu Jutra”.

Spośród ponad 300 wniosków Zespół Sterujący Programu Operacyjnego wybrał 35 podmiotów spełniających wymagania formalne i cele Programu, a Gmina Chmielnik uzyskała na ten cel dotację w wysokości 24.000 zł.

Przedstawiciele Gminy Chmielnik spotkali się z Panem Michałem Ujazdowskim – Ministrem Kultury oraz ks. prałatem Zdzisławem J. Peszkowskim Kapłanem Rodzin Katyńskich i Pomordowa-

nym na Wschodzie. Szczegóły programu operacyjnego „Patriotyzm Jutra” znajdują się na stronie www.chmielnik.com oraz www.patriotyzmjutra.pl.

to bi

Zakład Kamieniarski Leszek Szczerba

ul. Kielecka 5 Lisów, 26-026 Morawica, tel. 605 786 421

Oferujemy:

- Nagrobki granitowe
- Blaty kuchenne
- Parapety
- Kominki

Posiadamy w asortymencie szeroki wybór kamieni naturalnych z takich krajów jak: Indie, Brazylia, Afryka, Szwecja.

Posiadamy wieloletnie doświadczenie. Oferujemy bardzo dobrą jakość wykonywanych wyrobów i atrakcyjne ceny.

Prowadzimy sprzedaż w systemie ratalnym.

Z ekologią za pan brat

Zapewne zdziwi nieco naszych Czytelników zgłębiających strony majowego numeru naszej gazety tak obszerna dawka wiadomości o poczynaniach ekologicznych naszej gminy. A przecież ...

Ekologia na stałe zagościła na Ziemi Chmielnickiej. Z perspektywy województwa i kraju gmina Chmielnik jawi się już od dawna jako ta jednostka samorządu terytorialnego, która od lat konsekwentnie dąży do ochrony i poprawy środowiska naturalnego. Dwie oczyszczalnie ścieków, imponująco rozbudowana sieć kolektorów ściekowych, nowoczesne przyjazne środowisku składowisko i sortownia odpadów, sprawdzony system odbioru śmieci z posesji itd. Władze samorządowe od kilkunastu lat systematycznie pozyskują środki z wielu instytucji ochrony środowiska, ostatnio sięgając nawet po fundusze unijne.

Takie postrzeganie ochrony otaczającej nas przyrody, wszelkie podejmowane w tym kierunku działania nie byłyby możliwe także bez systematycznego uświadamiania mieszkańcom gminy korzyści z wypełniania pewnych rygorów dla stałego podnoszenia czystości naszego środowiska naturalnego. Bez kanalizacji nie mogłyby powstać w Śładkowie Małym znane w kraju wspaniałe gospodarstwa agroturystyczne. Niestety, mimo tych wysiłków w lasach spotykamy jeszcze dzikie wysypiska śmieci...

Ale ekologia w gminie Chmielnik to nie tylko techniczna infrastruktura sanitarna. Z roku na rok miasto i jego okolice pięknieją poprzez planowe kształtowanie krajobrazu przy współpracy z konserwatorem przyrody, systematyczne sadzenie drzew, dbałość o miejską zieleni... A wszystko to czyniono i czyni się nadal z równoczesnym kładzeniem nacisku na

wszeczną edukację ekologiczną tak młodzieży, jak i dorosłych. Realizowane przez poszczególne placówki oświatowe programy i projekty ekologiczne, udział w programach i konkursach wojewódzkich i ogólnopolskich zaowocowały zarówno wymiernymi korzyściami finansowymi, jak i stałym podnoszeniem prestiżu naszej gminy wśród instytucji powołanych do wspierania ochrony środowiska. Właśnie edukacja ekologiczna, prowadzona od poziomu przedszkola do końca szkół średnich pozwala na przyswojenie dzieciom i młodzieży podstawowych zasad dbałości o otaczającą nas przyrodę oraz uzmysłowienie roli jednostki w odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Bez takiej bowiem świadomości na nic zdadzą się największe nawet nakłady finansowe. Ten problem musi po prostu czuć każdy mieszkaniec naszej Małej Ojczyzny.

Bez wątpliwości takim bodźcem i okazją do pogłębienia zasobu wiedzy młodzieży o otaczającej nas przyrodzie jest organizowane w naszej gminie od kilku lat „Święto Polskiej Niezapominajki”. Przedstawiane tam przez naszą szkolną młodzież prezentacje są jak gdyby produktem finalnym procesu całorocznej edukacji ekologicznej. Dlatego prezentując na naszych łamach tegoroczne obchody tego jakże barwnego święta, pragniemy wyjątkowo w tym numerze przedstawić Państwu całoroczny dorobek i wysiłek naszych placówek oświatowych w zakresie kształcenia ekologicznego. A jest naprawdę czym się pochwalić...

Redaktor naczelny

Nowego Kuriera Chmielnickiego
Jarosław Banasik

Miejskie rabaty - radość dla oczu

W trosce o wygląd naszego miasta uczniowie Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tułskiego w Chmielniku zadbali o miejskie rabaty. W trakcie pogadarek, prowadzonych przez pracowników ZUK, zostali poinformowani i zapoznani z różnymi gatunkami roślin rabatowych, dowiedzieli się, jakie mają wymagania i jak przebiega okres ich wegetacji.

Zagospodarowanie każdej rabatki należało najpierw dokładnie przemyśleć, opracować plan i dopiero przystąpić do działań - obsadzenia kwiatami.

Został przeprowadzony konkurs na najciekawszy pomysł ukwiecenia klombów, którymi zamierzali opiekować się gimnazjaliści.

Przez cały okres przygotowań oraz już w trakcie obsadzenia rabat uczniowie i nauczyciele współpracowali z panią Wandą Zamojską - pracownikiem ZUK w Chmielniku.

Opieka nad rabatami miejskimi jest bardzo ważnym elementem w edukacji ekologicznej młodego człowieka. Pozwala na wykorzystanie twórczej inwencji, której młodzieży nie brakuje, uczy odpowiedzialności za własną pracę, rozwija umiejętność współpracy z innymi ludźmi oraz kształtuje zdolności planowania i terminowego wywiązywania się z powierzonych zadań.

Efekty takiej edukacji? Pięknie ukwiecone i zadbane miejskie rabaty.

Joanna Kołomańska, Anna Waga

ŚWIĘTO POLSKIEJ NIEZAPOMINAJKI

Święto Polskiej Niezapominajki w naszej gminie miało już swoją piątą edycję. Rozśpiewane i roztańczone dzieci i młodzież szkolna zawiązała sceną i Rynkiem przez kilka popołudniowych godzin w niedzielę 14 maja bieżącego roku. Radosną zabawę poprzedziła uroczysta suma w kościele parafialnym celebrowana przez Ojca dr Szczepana Praśkiewicza i księdza kanonika Franciszka Siarka. Świątynia była wypełniona ludźmi pragnącymi dać wyraz swojej miłości do Stwórcy i jego niezrównanego dzieła, jakim jest otaczająca nas przyroda. Wiernych powitał długim wystąpieniem ksiądz Dziekan, natomiast okolicznościowe kazanie wygłosił o. Szczepan Praśkiewicz, Konsulatur Watykańskiej Kongregacji do Spraw Kanonizacyjnych. Homilia zbliżona w tonie do tej pamiętnej, wygłoszonej przed dwoma laty podczas Dożynek Gminnych w Suchowoli wywarła tak duże wrażenie na słuchaczach, że postanowiliśmy zacytować jej treść w pełnym brzmieniu (patrz następne strony).

Z piękną dykcją, ze zrozumieniem czytanego tekstu i dziecięcym wdziękiem, Słowo Boże wygłosiły uczennice szkoły podstawowej w Chmielniku: Kamila Marcinkowska, Katarzyna Ślizanowska, Luiza Wesołowska i Katarzyna Mazur. Na zakończenie mszy przemówił również redaktor Andrzej Zalewski, który wiele uwagi poświęcił zmianom, jakie zaszły w naszym kraju w minionych kilkunastu latach. Zwrócił również uwagę na potrzebę otoczenia wielkim szacunkiem wspaniałego Dzieła Bożego – przyrody.

Zaapelował o głośny sprzeciw wobec tych, którzy zaśmiecają łąki i lasy, bezmyślnie lub zupełnie świadomie niszcząc bezpowrotnie najpiękniejsze zakątki w okolicy „...: Święto Polskiej Niezapominajki buduje moją nadzieję i wierzę głęboko w to, że zaszczerpi ono i utrwali w sercach i umysłach młodzieży miłość do ojczystej przyrody” – dodał na zakończenie swojego wystąpienia.

Po nabożeństwie, około godziny 13.15 kiedy przed sceną na Rynku zebrała się rzesza chmielniczanków i przybyłych z daleka gości, rozpoczęła się część artystyczna. Po powitaniu zgromadzonych przez prowadzącego imprezę Waldemara Kwiatkowskiego, powietrzem targnęły znienacka głośne dźwięki Poloneza, Wojciecha Kilara. Przestrzeń przed sceną wypełniła młodzież gimnazjalna, sunąca majestatycznie i z wdziękiem, w tym najbardziej polskim tańcu. Subtelny krok, uśmiech na twarzach, wdzięk i swoboda ruchów oraz kilkanaście zgrabnie wykonanych figur oczarowały widzów, którzy nagrodzili wykonawców niemiłkającymi brawami. Powód do satysfakcji miała nauczycielka Iwona Olech, która opracowała ten układ. Kolejnym, ciekawym punktem programu był pokaz mody ekologicznej, zaprezentowany przez uczniów wszystkich szkół. Po zakończeniu pokazu głos zabrał burmistrz Jarosław Zatorski, który w imieniu samorządu gminy Chmielnik powitał zebranych, wśród których zasiedli znakomici goście z posłem do Parlamentu Europejskiego dr Czesławem Siekierskim, prof. Stanisławem Żakiem, Ryszardem Kazubkiem – Naczelnikiem Wydziału Ogrodnictwa Ministerstwa Rolnictwa, Marianem Obarą – Prezesem Wojewódzkiego Fundu-

fot. J. Banasik

fot. A. Pęczalski

szu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, O. dr. Szczepanem Praškiewiczem, księżmi parafii Chmielnik i red. Andrzejem Zalewskim na czele. Burmistrz podziękował ludziom, którzy swoją codzienną pracą przyczyniają się do tego, że na wyglądzie zyskuje nasze miasteczko. Za dbałość o skwery i parki miejskie nagrodę otrzymała pracownica Zakładu Usług Komunalnych, Wanda Zamojska. Ponadto wszystkie obecne na imprezie Zofie otrzymały bukietyki niezapominajek i sadzonki drzewek, sprezentowane przez Nadleśnictwo Chmielnik. Informację dotyczącą stanu polskich lasów złożył nadleśniczy Piotr Jarosz. Przemawiała także red. Monika Frączek z wydawnictwa „Za miastem”, która wyraziła swoją radość z tego, że wraz z innymi bierze udział w niecodziennej zabawie oraz oświadczyła że: „...Za pośrednictwem naszego ogólnopolskiego pisma już niedługo cała Polska dowie się, jak Chmielnik potrafi bawić się”. Po raz drugi w ciągu dnia przemówił o. S. Praškiewicz, który wręczając redaktorowi A. Zalewskiemu album fotograficzny autorstwa Krzysztofa Pęczalskiego „Świątokrzyskie z lotu ptaka” mówił między innymi: „Jest mi bardzo miło, że mogę wręczyć Panu ten piękny album... Będąc daleko od kraju, bardzo często słucham I Programu Polskiego Radia. Zawsze z wielką uwagą wsłuchuję się w słowa pana redaktora, przepełnione duchem patriotyzmu, umiłowaniem przyrody i przywiązaniem do religii. Przecież w pięknie przyrody podziwiamy przede wszystkim Boga, który jest Stwórcą całego Wszechświata i człowieka... Cieszę się, że dziś dane mi było poznać osobiście człowieka, który zainicjował to radosne święto. Szczęść Boże”. Po części oficjalnej na estradzie pojawiły się kolejne grupy wykonawców. Uczniowie z Suchowoli zaprezentowali przedstawienie zatytułowane „Cudze chwalicie, swojego nie znacie” przygotowane przez nauczycielkę Jolantę Pisarczyk. Wiele radosnych uśmiechów spowodowało przedstawienie „Marycha gotuj pierogi” przygotowane przez przedszkolaków z Chmielnika. W gronie kolegów i koleżanek zabłysnęli Pawełek Piotrowski i Anetka Gidel. Ładnie wypadli tancerze w tańcu wielkopolskim „Maryneczka”. Ciekawie zaprezentowali się piotrkowiczanie, którzy swój program opracowali pod kierunkiem Marii Marzec. Wystąpili goście z Bielska Podlaskiego z programem promującym ekologię, opracowanym przez Alinę Jakubowską, „Wesele ludowe” i taniec „Lasowiak”

fot. A. Pęczalski

fot. J. Banasik

fot. W. Kwiatkowski

przedstawiły dzieci z Lubanii, ćwiczące pod kierunkiem nauczycielek Urszuli Wilczyńskiej i Ewy Susło. Kolejnym zespołem zaproszonym do udziału w imprezie była grupa uczniów z Góry Ropczyckiej, w których wykonaniu obejrzelismy program pn. „Wiosenne porządki” opracowany przez nauczycielkę Renatę Pypeć. Z jej rąk burmistrz J. Zatorski i dyr. J. Jędrzejka otrzymali album „Ziemia Sędziszowska”. Radosnego nastroju panującego na i przed sceną nie był w stanie zakłócić nawet przelotny deszcz. Wbrew obawom organizatorów tylko nieliczni widzowie opuścili zajmowane miejsca... Dzieci z Sędziejowic poprawnie zatańczyły oberka i zaprezentowały opracowane przez p. Martę Paździoch i p. Skowera, przedstawienie o tematyce ekologicznej. Jak zwykle świetnie wypadło Zrecze Duże, przedstawienie pt. „Zwycięstwo przyrody” i żywiolowa „polka tramblanka” przykuły uwagę widzów, a panie Lidia Katra i Stanisława Pawłowska otrzymały zasłużone gratulacje. Z kolei grupa taneczna z Pierzchnicy kierowana przez Renatę Piątek zademonstrowała kilka układów tańca nowoczesnego. Na wysokości niełatwego zadania stanęły dzieci ze szkoły w Śladkowie Małym. Przygotowane przez panie Annę Zawieruchę, Annę Gromiec i Bożenę Szumilas widowisko zatytułowane „Na leśnej polanie” oraz „krakowiak” bardzo spodobało się publiczności, która długo oklaskiwała występ. Doskonale zaprezentowało się rodzinne muzyczne trio Kamil Kryczka, grający na akordeonie i dwie młodsiutki, bo zaledwie kilkuletnie skrzypaczki Julita Ziółkowska i Joanna Kozera, uczennice Tadeusza Kwiatkowskiego. Panie Beata Todorowska i J. Chmielewska ze szkoły w Szyszczycach zaprezentowały grupę swoich wychowanków w przedstawieniu zatytułowanym „W harmonii z przyrodą” oraz w wesołej poleczce. Ładnie wystąpiły dzieci ze szkoły podstawowej w Chmielniku, w przedstawieniu pt. „W lesie”. Trochę zamieszania wynikło podczas tańca polki „Dziadek” znanej z audycji „Lato z radiem”. Dobrze przygotowane dzieci zgubiły rytm z powodu ograniczonego miejsca na estradzie. Stąd nasuwa się wniosek, aby w przyszłości liczbę tancerzy dobrać do powierzchni sceny. Gorące brawa, którymi publiczność zegnała opuszczając scenę dzieci były nagrodą zarówno dla wykonawców jak i przygotowujących program Anny Czaja, Renaty Banachowskiej i Sławomira Grabki. Bardzo ładny program zaprezentowały dzieci z Bocho-

nicy koło Kazimierza Dolnego, w wiązance tańców i melodii ludowych opracowanych przez Laurencję Krasowicz i Andrzeja Pisulę. Ten doskonały akordeonista zadziwił znawców tematu i nie tylko, niezrównanym wykonaniem utworu Tadeusza Wesolowskiego – „Przełot jaskółek”. Utrzymana w klimacie walczyka paryskiego kompozycja wymagająca niezwyklej techniki gry była prawdziwym popisem umiejętności pana Andrzeja, nabytych między innymi podczas udziału w koncertach Zespołu Pieśni i Tańca Akademii Rolniczej w Lublinie. Fenomenalny muzyk otrzymał z rąk prezesa Mariana Obary album przedstawiający najpiękniejsze miejsca świętokrzyskiej ziemi. Na wielkie uznanie zasłużyli uczniowie i uczennice Gimnazjum im. Gen. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku. Doskonale wypadły piosenki, tańce nowoczesne i program słowno-muzyczny opracowane przez Iwonę Olech, Annę Waga i Dariusza Wilczyńskiego. Świetnymi okazali się soliści Ania Gadawska, Marysia Gajek, Tomek Kutra i Mateusz Radwański. Autentyczny aplauz widzów wywołał występ debiutującego na estradzie Mateusza Woźniaka z Przededworza, ucznia klasy piątej szkoły podstawowej w Chmielniku. W wykonaniu utalentowanego Mateusza usłyszano dwie melodie z gatunku muzyki rozrywkowej i dwie z gatunku muzyki klasycznej. Grający na dobrej klasy syntezatorze wykonawca znakomicie poradził sobie z trudnymi partiami „Marsza tureckiego” z sonaty A-dur Wolfganga Amadeusza Mozarta i „V tańcem słowiańskim g-moll” Jana Brahmsa. Prowadzący Mateusza Woźniaka mgr Henryk Makowski ceni swojego ucznia za nieprzeciętny talent, upór i pracowitość przepowiadając mu ciekawą przyszłość, pod warunkiem dalszej wytrwałej pracy i żmudnych ćwiczeń. Równie serdecznie i gorąco nagradzano oklaskami Orkiestrę Dętą z Gimnazjum w Chmielniku. Ten istniejący zaledwie od kilku miesięcy zespół, prowadzony przez wybitnego świętokrzyskiego koncertmistrza Jana Tokarza wspomaganego przez Jacka Ciełbałę zagrał cztery utwory: „Ostatni mazur”, marsza „Pochód”, polkę i „Johny Dixi Marsch”. Instrumenty brzmiały zgodnie i rytmicznie. Biorąc pod uwagę krótki czas istnienia orkiestry niedzielny występ można ocenić jako bardzo dobry. Wieczorem wystąpiły dwie kapele ludowe: „Pierzchniczanie” w składzie: Bogumił Pasternak – skrzypce, Sławomir Oset – akordeon, Feliks Piras – akordeon, Marian Stokowiec – bas, Mirosław Sadkowski – bębny, Adrian Stępień – śpiew, Wiola Piras – śpiew i Mariola Postawa – śpiew oraz kapela „Chmielniczanie” z Chmielnickiego Centrum Kultury w składzie: Henryk Makowski – saksofon sopranowy, Kazimierz Chmielewski – saksofon tenorowy, Waldemar Kwiatkowski – akordeon, Tadeusz Baliński – bas, Marian Zareński – klarnet, Wit Śliwiński – bęben. Solistka Maria Elżbieta Borek raz jeszcze udowodniła, że znajduje się w doskonałej formie, a bezbłędnym wykonaniem kilku piosenek przekonała widzów, że w pełni zasługuje na miano „chmielnickiego słowika”. Występom towarzyszyły tematyczne wystawy przygotowane przez chmielnickie szkoły i Ch C K. Nadleśnictwo Chmielnik przez kilka godzin prowadziło Konkurs Wiedzy Przyrodniczej z ciekawymi nagrodami dla odpowiadających na przygotowane pytania. Święto Polskiej Niezapominajki A. D. 2006 odbyło się pod patronatem honorowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Kazimierza Ujazdowskiego. Patronat medialny sprawował miesięcznik „Za miastem” i „Eko Radio”.

Waldemar Kwiatkowski

zdjęcia: A. Pęczalski

Święto Niezapominajki

**Kazanie o. dr. Szczepana T. Praśklewicza, karmelity bosego
wygłoszone podczas Niedzielnej Eucharystii w Intencji ochrony przyrody
z okazji Finału Święta Polskiej Niezapominajki
(Chmielnik, 14 maja 2006)**

„Kto trwa we Mnie a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity”.
(J 15, 5)

Czcigodny Księżę Kanoniku Franciszku, nasz Proboszczu i Dziekanie ze Współpracownikami w kapłańskim posługiwaniu i z Siostrami Zakonnymi zaangażowanymi w duszpasterstwo Parafii.

Siostry i Bracia w Chrystusie, tutejsi Chmielnicy Parafianie, zgromadzeni na niedzielnej Eucharystii.

A zwłaszcza Wy, szacowni Organizatorzy Święta Polskiej Niezapominajki na czele z gospodarzem naszego Miasta i Gminy, panem burmistrzem Jarosławem Zatorskim,

I Wy Wszyscy Uczestnicy tegoż święta, Wy kochani Przyjaciele przyrody i Przyjaciele naszej pięknej Świętokrzyskiej Ziemi!

„Kto trwa we Mnie a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity” (J 15, 5). Jesteśmy uczestnikami najpiękniejszego spotkania: spotkania z Bogiem – Stwórcą nieba i ziemi; Stwórcą i Odkupicielem człowieka. To On, Bóg Trójjedyny zgromadził nas w tej świątyni na Eucharystii, by dać nam wszystkim słyszeć słowa Ewangelii, słowa dobrej nowiny swego Syna, Jezusa Chrystusa. W teście Ewangelii Jezus często odwołuje się do przyrody, do ziarna rzuconego w ziemię, które ma wydać plon stokrotny, do polnych kwiatów i do lilii, do ptaków i do wróbla na dachu, do drzewa mającego rodzić dobre owoce, do latorośli, która winna – jak to słyszeliśmy przed chwilą – trwać w winnym krzewie, aby przynieść dobre owoce. Także i my, winniśmy trwać w Chrystusie, bo kto trwa w Nim, niczym latorośl w winnym krzewie, „ten przynosi owoc obfity” (J 15, 5).

Doskonale rozumieli to wielcy święci, jak chociażby św. Franciszek, który nade wszystko ukochał Boga, a przez Boga rozmiłował się w świecie i człowieku. Umiał – jak podkreślał o. Lucjusz Wilk – zachwycać się czarem gór, które porwały myśl w zaświaty i błogosławił piękno nizin. Dostrzegał dobroczynny wpływ ognia i pamiętał o ożywym strumyku czystej wody. Rozkoszował się słońcem i kolorytem pogodnego dnia, ale i mrok nocy, i bezkres gwiazd były mu bliskie. Nade wszystko zaś kochał ludzi, kochał każdego człowieka. Każdy był mu bratem, był mu bliski. Nie dzielił ludzi na klasy, nie głosił, że jednych trzeba kochać, a innymi pogardzać. Jednym dobrze czynić, a innym szkodzić! W ludziach skłonnych do gwałtowności siał łagodność. W pysznych zaszczytał pokorę, przesadzającym w mistycyzmie zalecał trzeźwość, uczonym wskazywał wagę prostoty, prostych zachęcał do grzeczności. Wszystkich zarażał uśmiechem, gdyż radość i wesele były tym magnesem, który przyciągał do niego coraz liczniejsze szeregi naśladowców. Nie inaczej czynił św. Jan od Krzyża, wielki hiszpański mistyk i reformator zakonu karmelitańskiego, mego zakonu, który napisał wspaniałe wiersze, wspaniałe poezje i poematy „o źródle, co tryska i płynie, choć się dobywa wśród nocy”, „o nocy miłszej nad jutrznię różaną”, „o brzegach rzek płynących”, „o zagajach i puszczech rękami Oblubieńca zasadzonych, o łąkach pełnych zieleni, kwiatami ozdobionych”. A w tym wszystkim, w całym pięknie przyrody, widział „vestigia Creatoris”, tj. widział ślady Stwórcy i wielił Go całym swoim życiem.

Nie inaczej czynili i nasi polscy poeci, pisarze i wieszczowie narodowi. Już Mikołaj Rej, syn tej naszej kieleckiej ziemi spod Jędrzejowa w „Żywocie człowieka poczciwego” oferuje pierwsze w literaturze polskiej opisy przyrody, jak np. widok przydomowego ogródka:

„Drzewa wdzięczne owoce nam z siebie dawają,
(...) a różyczki nadobne między nimi stoją,
lilie zaś białe i żółte na poły się dwoją;
ogóreczki, melony i dziwne jagódki,
że wszędzie pięknie po-źrzeć na ony ogródki”.

A któż z nas nie pomni owej fraszki „Na lipę” bliskiego nam też geograficznie (bo spod radomskiego Zwoleń) Jana Kochanowskiego, Jana z Czarnolasu? Zacytujmy:

„Tu zawždy chłodne wiatry z pola zawiewają,
Tu słowicy, tu szpacy wdzięcznie narzekają.
Z mego wonnego kwiatu pracowite pszczoły
Biorą miód, który potem szlachci pańskie stoły.
A ja swym cichym szeptem sprawić uniem snadnie,
Że człowiekowi lacno słodki sen przypadnie”.

Także i do większości ballad i poezji Adama Mickiewicza stanowi litewska przyroda z okolic Nowogródka i Wilna. Kocha on, owszem Ostrobramskie Sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia, ale kocha też jezioro Świtez, a gdy jest na wygnaniu, pisze o „Stepach Akermańskich”. „Pan Tadeusz”, to nie co innego, ale powrót do krainy dzieciństwa:

„Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych,
Szeroko nad błękitnym Niemnem rozciągnionych;
Do tych pól malowanych zbożem rozmaitem,
Wyzłacanych pszenicą, posrebrzanych żytem;
Gdzie bursztynowy świerzop, gryka jak śnieg biała,
Gdzie panieńskim rumieńcem dzięcielina pała,
A wszystko przepasane, jakby wstęgą, miedzą
Zieloną, na niej z rzadka ciche grusze siedzą”.

Nadto szczególnie Władysław St. Reymont w „Chłopach”, przedstawia zasadniczy wątek stale powtarzającego się rytmu pór roku i miesięcy, który to rytm przyrody wyznacza rytm pracy człowieka żyjącego na wsi.

Także i Cyprian Norwid, poeta szczególnie kochany przez Ojca Świętego Jana Pawła II skreślił wspaniałe słowa o polskiej przyrodzie, za którą tęsknił w czasie lat swej tułaczki emigracyjnej. W „Mojej piosnce”, którą ja osobiście, żyjąc długie lata poza Ojczyznę bardzo cenię, napisał dla przykładu:

„Do kraju tego, gdzie winą jest duża
Popsować gniazdo na gruszy bocianie,
Bo wszystkim służyć...
Tęskno mi, Panie...”.

A gdzie indziej dodał:
„Kto mi powiada, że moja Ojczyzna:
Poła, zieloność, okopy,
Chaty i kwiaty, i siola – niech wyzna,
Że – to jej stopy”.

W końcu i za naszych dni, zmarły przecież tak niedawno poeta – ks. Jan Twardowski, opiewał w swych wierszach piękno przyrody i wzbudzał we wszystkich szacunek do niej, a poprzez nią do samego Stwórcy i Boga, gdy pisał:

„Cieszy nas pole różowe
kiedy wschodzi zboże
nagietek który zakwita w październiku
pszczoły dokładnie złote
leszczyna co wydaje jednocześnie kwiaty i orzechy
spotykamy się z Matką Boską w ogrodzie
żyjemy z kundlem na co dzień

czujemy niewidzialne ręce
wiedzimy dalej i więcej!”

Ten wątek przyrody tak bardzo przecież przeniknął i do naszego kalendarza liturgicznego, w którym święta maryjne znane są nam pod związanymi z przyrodą nazwami. Matka Chrystusa jest dla nas „Zagrzewną” i „Kwiatną” na wiosnę, jest „Jagodną” i „Zielną” latem, jest w końcu „Siewną” na jesieni.

Także Ojciec Święty Jan Paweł II, którego wyniesienia na ołtarze oczekujemy i o które się modlimy, w czasie pielgrzymki w 1999 r. mówił w Zamościu: „Piękno tej ziemi, [naszej polskiej ziemi], skłania mnie do wołania o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń. Jeżeli kochacie tę ojczystą ziemię, niech to wołanie nie zostanie bez odpowiedzi. Zwracam się w szczególny sposób do tych, którym została powierzona odpowiedzialność za ten kraj i za jego rozwój, aby nie zapominali o obowiązku chronienia go przed ekologicznym zniszczeniem! Niech tworzą programy ochrony środowiska i czuwają nad ich skutecznym wprowadzeniem w życie! Niech ich wspierają organizacje, które sobie stawiają za cel obronę dóbr naturalnych. W rodzinie i w szkole nie może zabraknąć wychowania dla szacunku dla życia, dobra i piękna”.

Najdrożsi, choć nie w jednakowej mierze, ale jednak wszyscy odpowiadamy za zniszczenie lub przywrócenie czystości i piękna naszego domu, czyli ziemi, a zwłaszcza tego skrawka, którym jest ziemia ojczysta. Przez zaniedbania bowiem w tej dziedzinie można spowodować ogrom szkód i cierpienia na bliźnich żyjących obecnie i w przyszłości. Niszczenie przyrody jest zamazywaniem śladów Stwórcy w stworzeniach. Jest także przeciwstawieniem się Bożym planom względem człowieka i świata. Jest drogą do unicestwienia tego, co piękne i co pochodzi od Boga.

Jakże zatem, najdrożsi nie cieszyć się ze święta Polskiej Niezapominajki? Jakże nie gratulować jego Organizatorom? Gratulujemy więc tobie, nasz gospodarzu, panie burmistrzu Jarosławie. Wyrażamy podziw wobec wielkiego promotora, co więcej, inicjatoradzijszego święta, pana redaktora Andrzeja Zaleskiego z Eko Radia i cieszymy się, że jest on dzisiaj razem z nami w Chmielniku i przemówi do nas na zakończenie tej Eucharystii. Dziękujemy Nadleśnictwu Chmielnik za wzięcie patronatu nad dzisiejszymi uroczystościami. Dziękujemy dyrektorom szkół, nauczycielom i wychowawcom oraz dzieciom naszej gminy za przygotowanie akademii, a przede wszystkim dziękujemy nauczycielom, wychowawcom i dzieciom przybyłym z Bielska Podlaskiego, z województwa lubelskiego i z województwa podkarpackiego. Dziękujemy gościom ze stolicy i wszystkim innym.

Dzisiejsze święto, najdrożsi, stawia przed nasze oczy właśnie owo, skierowujące nas na Pana Boga, piękno przyrody! To święto zobowiązuje nas do nie zapominania o naszym zasadniczym obowiązku dbania o piękno natury i o jej zachowanie, w myśl przypomnianej przed chwilą papieskiej zachęty Sługi Bożego Jana Pawła Wielkiego. Przecież to święto w naszym zmaterializowanym, postkomunistycznym i liberalnym społeczeństwie, nastawionym jedynie na zysk, jest niejako wołaniem, odważnym wołaniem o potrzebę ochrony roślin i zwierząt; wołaniem o to, aby właściciele lasów, ratujących się wyrębami przed bankructwem, skłaniać do zakładania rezerwatów; aby powściągnąć przemysłowców w ich rabunkowej eksploatacji przyrody; aby zachęcić turystów, by pozostawiali po sobie porządek w lasach, w górach, nad rzekami, nad zalewami i nad jeziorami...

Wróćmy na koniec, najdrożsi do Ewangelii. Heż to cudów Jezusa w niej opisanych dotyczy właśnie przyrody: ucieszenie burzy, rozmnożenie chleba, cudowny połów ryb, chodzenie po morzu.... Jezus, co już przypominałem na początku, uczył, aby patrząc na przyrodę odczytywać myśl Boga Ojca. Patrzenie – mówił –

na ptaki niebieskie, patrzcie na lilie polne, na wróble, na pola, jak bieleją, na pszenicę i kąkol. Jakże daleko więcej Ojciec Niebieski troszczy się o was – malej wiary. Może dlatego też wziął On chleb i wino – owoc ziemi i pracy rąk ludzkich, aby je uczynić znakiem swej obecności pośród nas w Eucharystii, którą przecież sprawujemy i w której zechcemy się z Nim spotkać, przyjmując Go do naszych serc w Komunii świętej.

We fragmencie dzisiejszej Ewangelii, który odczytuje się we wszystkich kościołach na całym świecie, a mogłoby się wydawać, że wybraliśmy go celowo na tutejszą okoliczność Finału Święta Polskiej Niezapominajki, Pan Jezus mówi nam o winnicy. Każda jej latorośl, każda jej gałązeczka, aby przynieść owoc, musi tkwić w krzewie winnicy i czerpać zeń życiodajne soki. Inaczej bowiem uschnie, a wtedy wrzuca się ją w ogień i płonie. I podobnie jest z nami, podobnie jest z naszą wiarą. Musimy trwać przy Chrystusie, musimy trwać w Nim, inaczej bowiem nasze życie duchowe będzie zamierać i nie przyniesiemy dobrego owocu. Przeciwnie, będzie nam nawet grozić niebezpieczeństwo „uschnięcia” podobnego do uschnięcia tej gałązki z winnicy, oderwanej od krzewu.

Wynieśmy więc najdrożsi z tej Eucharystii lekcję na nasze dalsze życie: szanujmy otaczającą nas przyrodę, dzieło rąk Boskich i starajmy się trwać w Chrystusie, jak latorośl w winnym krzewie, aby przynieść obfite i dobre owoce naszego życia.

Bo jak sam Pan nam powiedział: „Kto trwa we Mnie a ja w nim, ten przynosi owoc obfity” (J 15, 5).

I pozwólcie mi, najdrożsi, że przywołam jeszcze tę wspaniałą pieśń naszego, cytowanego już Jana Kochanowskiego, Jana z Czaronolasu, tę pieśń, którą Kościół katolicki przyjął przecież za swoją i uczynił ją hymnem Bożej chwały; tę pieśń, w której wyśpiewuje się chwałę Boga, Stwórcy otaczającej nasz przyrody, i do którego wznosi się hymn naszego dziękczynienia:

„Czego chcesz od nas, Panie, za Twe hojne dary?
Czego za dobrodziejstwa, którym nie masz miary?
Kościół Cię nie ogarnie, wszędy pełno Ciebie:
I w otchłaniach, i w morzu, na ziemi, na niebie.
(...)

Tyś Pan wszystkiego świata. Tyś niebo zbudował
I złotymi gwiazdami ślicznieś uhaftował.
Tyś fundament założył nieobeszłej ziemi
I przykryłeś jej nagość zioly rozlicznymi.
Za Twoim rozkazaniem w brzegach morze stoi
A zamierzonych granic przeskoczyć się boi.
Rzeki wód nieprzebranych wielką hojność mają,
Biały dzień a noc ciemna swoje czasy znają,
Tobie k woli rozliczne kwiatki wiosna rodzi,
Tobie k woli w kłosianym wieńcu lato chodzi,
Wino Jesień i jabłka rozmaite dawa,
Potym do gotowego gnuśna zima wstawa.
Z Twej łaski nocna rosa na mdle ziola padnie,
A zagorzale zboża deszcz ożywia snadnie.
Z Twoich rąk wszelkie zwierzę patrzy swej żywności,
A Ty każdego żywisz z Twej szcudrośliwości.
Bądź na wieki pochwalon, nieśmiertelny Panie!
Twoja łaska, Twa dobroć nigdy nie ustanie.
Chowaj nas, póki raczysz, na tej niskiej ziemi,
Jedno zawsze niech będziemy pod skrzydłami Twemi”.

Amen.

Od redakcji.

W następnym numerze ukaże się wywiad z O. Szczepanem Praškiewiczem jako Konsulatorem Watykańskiej Kongregacji ds. Świętych.

Cóż jest piękniejszego niż wysokie drzewa...

Jak ważne są tereny zielone w miastach, chyba nikomu nie trzeba udowadniać. To płuca miast, szczególnie tych uprzemysłowionych.

Chmielnik - nasze rodzinne miasto - pięknieje z dnia na dzień. Jednak na urodę miejsca wpływają nie tylko nowoczesne budynki, obiekty czy coraz to nowe inwestycje. Piękne miasto to miasto zielone, przyjazne ludziom i przyrodzie.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom chmielniczan UMiG oraz ZUK w Chmielniku zorganizowały akcję zadrzewiania terenu na osiedlu Słonecznym.

W realizacji tego przedsięwzięcia wzięli udział uczniowie z kl. III b Gimnazjum im. gen. K. Tuńskiego w Chmielniku. Teren jeszcze niezagospodarowany, przylegający do osiedla, młodzież pod bacznym okiem swoich nauczycielek biologii – pań Joanny Kołomańskiej i Joanny Czarnej, a także pracownika UMiG w Chmielniku pana Zbigniewa Zarzyckiego, obsadziła brzożami. Za kilka lat będzie to piękne miejsce wypoczynku i rekreacji, z pewnością często i chętnie odwiedzane przez mieszkańców nie tylko osiedla Słonecznego.

Uliczki os. Słonecznego noszą nazwy wywodzące się od gatunków drzew, np. Lipowa, Dębowa, Klonowa itd.

Zgodnie z tym nazewnictwem ulice zostały zadrzewione lipami, dębami, klonami itd.

Akcja przebiegła sprawnie, młodzież poradziła sobie doskonale z powierzonym jej zadaniem.

Każdy z uczniów za kilka lat, spacerując uliczkami os. Słonecznego, będzie mógł powiedzieć, że to „jego” drzewo.

Mamy nadzieję, że mieszkańcy poczują się odpowiedzialni za miejsce, w którym żyją i pozwolą drzewom dojrzeć i wzrastać, aby w przyszłości wszyscy mogli cieszyć się zdrowym powietrzem i pięknym otoczeniem.

Joanna Kołomańska
Anna Waga

I Świętokrzyski Konkurs Literacki o ekologii

W marcu 2006 r. 7 uczniów Gimnazjum im. gen. K. Tuńskiego w Chmielniku: Rasała Barbara z kl. 3 „b”, Zadorski Daniel z kl. 1 „d”, Pisarczyk Paulina z kl. 2 „g”, Pisarczyk Sylwia z kl. 1 „h”, Sobczyk Katarzyna z kl. 3 „g”, Kosierkiewicz Anna z kl. 2 „g” i Dąbrowska Paulina z kl. 3 „g” wzięło udział w I Świętokrzyskim Konkursie Literackim o tematyce ekologicznej organizowanym przez firmę Barlinek w Kielcach. Celem konkursu było zainicjowanie wśród młodzieży szkolnej pożytecznego wykorzystywania odpadów, a także nabywania nieszkodliwych produktów do mieszkań takich jak: podłogi czy panele. Na konkurs zostało wysłanych 10 wierszy. Uczniowie tworzyli wiersze o lesie i o produktach wytwarzanych przez firmę Barlinek. Do konkursu byli przygotowywani przez p. Danutę Nyk i p. Joannę Długosz. Udział młodzieży szkolnej w tym konkursie był jednym z działań edukacji ekologicznej prowadzonej w naszej szkole. Oto wiersz autorstwa Anny Kosierkiewicz ucz. kl. 2 „g”

Las zakochanych

Był las. I ławeczka. I zakochani.

Słońce ostatni raz rzucało okiem na krajobraz

I znikало za horyzontem marzeń.

Dziewczyna patrzyła zielonymi oczami na stary dąb,
Którego liście szumiały w rytm muzyki wiatru.
Myślała. „Ile ten las robi dobrego światu!”
Wiedziała, jak wielu bezmyślnie niszczyło drzewa.
Minęły lata. Las był. I ławeczka. I zakochani.
Słońce kolejny raz chowało się za linią horyzontu.
Tylko gdzie podział się stary dąb,
Ten, który kiedyś z dumą prezentował swoje liście?
I tylko zielonooka dziewczyna wiedziała,
Że ludzie, którzy go wycięli, nie mieli już innego wyjścia.
Drzewo to było dziewczynie bliskie.
A że z małżonkiem budowali dom,
Kupili ekologiczne panele i ułożyli je na podłodze.
I dookoła ich domu był las. W pokoju była ławka.
I byli oni – zakochani.
Słońce znów ginęło za horyzontem. I zielone, dziewczęce
oczy
Wpatrywały się w ekologiczną podłogę, a uszy słuchały
dźwięku
Szumiących liści...

Danuta Nyk

fot. W. Kwiatkowski

DIALNY MIESIĘCZNIK
M" „EKO-R

fot. J. Banaś

fot. A. Pęczalski

Odpady segregujemy – Ziemię naszą ratujemy

Coraz więcej i częściej mówi się o potrzebie ochrony środowiska, wzrosła świadomość ekologiczna polskiego społeczeństwa. Polacy podejmują coraz więcej działań służących poprawie stanu naszej natury. Czy jednak można o nas powiedzieć: społeczeństwo odpowiedzialne za swoją matkę - Ziemię?

Dzikie wysypiska, których ciągle jest bardzo wiele na terenie całej Polski, zdają się mówić, że niestety, nie jesteśmy w pełni świadomi zagrożenia, jakie sami stwarzamy.

Problem dzikich wysypisk nie jest obcy i naszemu środowisku lokalnemu. Na terenie gminy Chmielnik znajduje się ich co najmniej kilkanaście.

Uczniowie Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tuńskiego w Chmielniku przez okres kilku miesięcy lokalizowali te składowiska, nanosząc je następnie na mapkę naszej gminy. Najczęściej wśród znajdujących się tam śmieci można było dostrzec plastikowe opakowania, puszki, gruz, szmaty itp., a więc te odpady, które są najbardziej niebezpieczne dla środowiska.

Chmielnik jest gminą nowoczesną pod względem odbioru i segregowania odpadów stałych, władze miasta i ZUK zadbały o to, aby wszyscy mieszkańcy miasta i okolicznych wsi mieli możliwość za niewielką opłatą „pozbyć” się odpadów z gospodarstw domowych. Mamy przecież specjalistyczne składowisko odpadów na Przededworzu. Jeśli nie pamiętamy terminów odbioru odpadów z naszych gospodarstw, pomocny może być EKO - Przewodnik po Ziemi Chmielnickiej opracowany przez nauczycieli naszej szkoły. Tam znajdziemy harmonogram odbioru odpadów komunalnych z Miasta i Gminy Chmielnik.

Dlaczego tak często nie korzystamy z tej formy odbioru i pozbywamy się śmieci na własną rękę? Naszego zachowania nic nie tłumaczy. Jest nieprzemyślane i nagaune.

Co możemy zrobić, aby w przyszłości zapobiec takim działaniom? Potrzebne jest ciągłe uświadamianie całemu społeczeństwu zgubnych skutków naszego postępowania, konieczne są pogadanki, apele, komunikaty, które dotrą do ogółu. Najlepiej uświadamianie zacząć już od najmłodszych klas. Nauczyciele wszystkich szkół naszej gminy podejmują rozmaite działania ekologiczne, które służą wspomnianym wcześniej celom. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu na postawy proekologiczne, nauczycielka biologii – pani Joanna Kołomańska Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tuńskiego w Chmielniku przygotowała swoich wychowanków do konkursu pt. „Jak zachęcić mieszkańców gminy do selektywnej zbiórki odpadów w celu poddania ich recyklingowi”. Celami projektu były głównie: poznanie skutków niewłaściwego gospodarowania odpadami, kształtowanie umiejętności segregowania odpadów poprzez nauczenie rozróżniania odpadów na możliwe do wykorzystania tzw. surowce wtórne i pozostałe odpady, nauczenie właściwego postępowania z odpadami segregowanymi, zachęcenie mieszkańców gminy do selektywnej zbiórki odpadów itp. Młodzież przygotowała plakat wraz z folderem zachęcającym mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów. Grupa uczniów z naszej szkoły zdobyła wyróżnienia w tym konkursie. A oto skład nagrodzonej drużyny: Anna Kosierkiewicz, kl. II g, Paulina Pisarczyk kl. II g, Paulina Kuca kl. I h,

Paulina Korcipa kl. II g, Katarzyna Gubała kl. I h, Izabela Stawiarz k. I h, Dorota Kuranda kl. I h. Dziewczęta wraz ze swoją opiekunką 23 maja br. odebrały nagrodę w Starostwie Powiatowym w Kielcach.

Ważnym doświadczeniem edukacyjnym w zakresie selektywnej zbiórki odpadów dla gimnazjalistów było spotkanie z przedstawicielem ZUK w Chmielniku – panem Grzegorzem Kwasem. Uczestniczyła w nim młodzież zainteresowana ekologią. Uczniowie po spotkaniu mieli zredagować sprawozdanie, w którym zawarli najważniejsze punkty przebiegu prelekcji. Mieli także podzielić się własnymi wrażeniami oraz wskazać efekty płynące z pogłębienia wiedzy na temat segregowania odpadów. Sprawozdania uczniowskie oceni powołane w tym celu jury, które wyłoni zwycięzcę – autora najciekawszego sprawozdania.

W naszej szkole już od kilku lat organizowane są zbiórki surowców wtórnych. Głównymi celami tej akcji jest uświadomienie uczniom zagrożeń, jakie niesie ze sobą niewłaściwe składowanie odpadów oraz poszerzenie i rozpowszechnianie wiedzy o ochronie środowiska. Stosowane są metody zachęcające uczniów do zbierania i segregacji odpadów m.in. gimnazjaliści pobierają informacje internetowe o stanie zagrożenia środowiska w naszym województwie, dokonują analizy danych, tworzą prezentacje i witryny multimedialne o tematyce ekologicznej. Podejmują próby redagowania różnych tekstów literackich promujących postawy odpowiedzialności za swoje środowisko.

Członkowie Koła Ekologicznego odbyli wycieczkę po Chmielniku, określając ilość i rozmieszczenie specjalistycznych pojemników przeznaczonych do segregacji odpadów. Zasiękali także informacji w UMiG na temat zbiórki odpadów z Chmielnika i okolic. Rozmawiali również o celowości rozmieszczenia specjalistycznych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów na terenie wszystkich sołectw. Wzięli udział w wycieczce na składowisko odpadów, gdzie zapoznali się z jego funkcjonowaniem. Zadaniem członków koła było również rozpropagowanie wśród uczniów konkursu selektywnej zbiórki odpadów. Konkurs ten odbywa się w naszej gminie od kilku lat. Składa się z dwóch części: praktycznej – zbiórka odpadów oraz teoretycznej – konkurs wiedzy z zakresu gospodarowania odpadami. Jednym ze sposobów zwrócenia uwagi na celowość prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów było przygotowanie gazetki ściennej pt. „Segregując odpady, chronisz przyrodę”. Tegoroczny apel z okazji Dnia Ziemi pt. „Nasza ziemia zielona i czysta” również poświęcony był tej tematyce.

Organizowanie zbiórek, przeprowadzanie konkursów ekologicznych, realizowanie rozmaitych projektów przyczynia się do podniesienia świadomości ekologicznej młodzieży, a co za tym idzie do poprawy stanu środowiska. Dlatego pamiętajmy o tym, aby segregować odpady, bo dzięki temu ratujemy naszą Ziemię.

Opisane wyżej działania służą podniesieniu poziomu wiedzy na temat zagrożeń, jakie wiążą się z niewłaściwym gospodarowaniem odpadami.

Joanna Kołomańska
Anna Waga

Na ratunek kasztanowcom!

Kilka lat temu mieszkańcy gminy Chmielnik zauważyli, że liście kasztanowców zaczęły przybierać żółtą barwę. Gmina natychmiast podjęła odpowiednie kroki w celu ratowania zagrożonych drzew. Specjaliści stwierdzili, że przyczyną osłabienia odporności drzew jest szrotówek kasztanowcowiaczek. Szkodnik ten to motyl z rodziny kibitnikowatych o długości od 2,8 do 3,8 mm. Szczególnie zagrożenie dla rośliny niesie ze sobą larwa tego szkodnika, gdyż żeruje na liściach. Rozprzestrzenił się on nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach Europy, co zmusiło władze państw do podjęcia odpowiednich działań. Najbardziej skutecznymi sposobami zwalczania szrotówka są: dokładne grabienie i spalanie liści oraz wstrzykiwanie odpowiedniej substancji w postaci żelu w pień drzewa.

Pierwsze szczepienia w naszej gminie odbyły się w 2004 r., kiedy to zaszczepiono 12 kasztanowców. Rok później liczba objętych ochroną drzew wzrosła do 40. Natomiast w tym roku zostały zakupione 32 szczepionki. Większość z nich sfinansował Urząd Miasta i Gminy w Chmielniku. Usługi szczepień wykonuje przedsiębiorstwo „Juran” z Pińczowa (Jerzy Kędzierski i Anna Kędzierska). Firma jest jedną z nielicznych w Polsce, która posiada uprawnienia do nabywania i stosowania preparatu przeznaczonego do ratowania zagrożonych drzew. Do chwili obecnej zaszczepiono już: Park Tarnoskała w Piotrkowicach (19 szt.), Cmentarz Przyklasztorny w Piotrkowicach (7szt.), Park Miejski w Chmielniku (5 szt.), Cmentarz grzebalny w Chmielniku (2 szt.), przy budynku UMiG w Chmielniku (7 szt.), Aleja Kasztanowa w

Chmielniku (19 szt.) oraz pojedyncze drzewa w pobliskich sołectwach. Niestety, w naszej gminie nadal jest wiele drzew, które walczą ze szkodnikiem m.in. w Sędziejowicach, Śladkowie Dużym i Łagiewnikach. Na terenie miasta i gminy znajduje się łącznie około 600 kasztanowców.

Warto zaznaczyć, że w 2005 r. do akcji włączyły się szkoły z całej gminy Chmielnik. Nasze gimnazjum także postanowiło skutecznie pomóc zagrożonemu gatunkowi. Pierwszym pomysłem były artykuły zamieszczone na łamach szkolnej gazetki. Miały one na celu przedstawienie problemu i zachęcenie do czynnego udziału w zbiórce środków finansowych, które posłużyły później do zakupu leczniczego preparatu. Niektórzy z nas tworzyli o tym ulotki, które rozdawali w czasie przerw. Nauczyciele biologii starali się przekazać jak najwięcej informacji swoim podopiecznym o zaistniałym przedsięwzięciu i zachęcić ich do uczestnictwa. Najważniejsze było uświadomienie uczniom przyczyn choroby kasztanowców, konieczności ich ochrony oraz sposobu walki ze szkodnikami. W akcję włączyło się także szkolne koło Ligi Ochrony Przyrody i Koło Ekologiczne. Punktem kulminacyjnym był apel z okazji „Dnia Ziemi” oraz happening pod hasłem „Ratujmy kasztanowce” przygotowany przez uczniów naszego gimnazjum. Wszystkie podjęte działania przyniosły oczekiwane efekty. Zebrane pieniądze wystarczyły do zaszczepienia łącznie 10 kasztanowców. Dyrekcja zadbała o to, aby społeczność szkolna mogła być obecna przy szczepieniu poszczególnych drzew przy ulicy Dygasińskiego, którymi opiekują się gimnazjaliści i uczniowie szkoły podstawowej. W tym

roku, podobnie jak i w ubiegłym, nasi uczniowie postanowili pomóc drzewom w inny, ale także przynoszący oczekiwane efekty sposób. Jesienią 2005 r. grabili i spalali liście. Wiosną 2006r. ponownie poczynili stosowne kroki i zorganizowali zbiórkę pieniędzy. Udało się nam zebrać odpowiednią kwotę, aby ponownie uratować drzewa i uwolnić je od wrogiego owada.

Uważamy, że do tej pory akcja odniosła oczekiwany sukces. Dzięki tak wielkiemu zaangażowaniu nie tylko szkół, ale mieszkańców miasta udało nam się uratować niejedno drzewo. Mamy nadzieję, że przedsięwzięcie będzie kontynuowane z jeszcze lepszymi skutkami. W najbliższym stuleciu będziemy mogli się cieszyć widokiem zdrowych, kwitnących i wydających obfite owoce kasztanowców, będących niewątpliwą ozdobą krajobrazu.

Pod kierunkiem nauczyciela biologii – pani Joanny Kołomańskiej opracowali: Joanna Francuz i Mateusz Radwański - uczniowie klasy III a Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku.

SZKODNIK NISZCZĄCY DRZEWA

SZROTÓWEK KASZTANOWCOWIACZEK

Motyl należący do rodziny kibitnikowatych. Opisany dopiero w 1985 r., odkryty w Macedonii na kasztanowcu białym. Od 1992 roku jest plagą prawie w całej Europie.

Szkodnik – to motyl o długości 2,8 – 3,8 mm. Jego skrzydła są barwy czerwono-żółto-ochrowej z białymi przepaskami czarno obrzeżonymi. Niezwykle groźne dla rośliny są larwy tego szkodnika żerujące na liściach.

Przy masowym występowaniu szrotówka liście zaczynają opadać już w lipcu, co znacznie osłabia drzewo.

Szrotówek jest również zagrożeniem dla jaworów i klonów pospolitych.

Jak ratować kasztanowce ?

- dokładne grabienie i bezpieczne spalanie liści
- metoda mikroiniekcji (wstrzykiwanie żelu w pień drzewa)
- lepece i pułapki feromonowe
- rozwieszanie budek lęgowych dla ptaków

Szerzszą informację na stronie www.ozonowe.bezpiec.com.pl

Szczepienie kasztanów przy ulicy A. Dygasińskiego

RATUJMY KASZTANOWCE !!!

Drzewa towarzyszą nam przez całe życie. Kasztanowce od około 200 lat są wtopione w nasz rodzinny krajobraz. W dzieciństwie ich owoce są przedmiotem naszych zabaw. W młodości utożsamiane są z rodzicą się miłością i przypominają, że matura tuż, tuż. Dawają i dają nam wiele, a teraz potrzebują naszej pomocy.

Od paru lat atakowane są przez szrotówka kasztanowcowiaczka. Umierają na naszych oczach. Pomóżmy im! Może za kilka lat te dostojne drzewa odwdzięczą się przyszłym pokoleniom i znów będą kwitły przed egzaminami dojrzałości.

Włączmy się w ogólnoeuropejską akcję ochrony kasztanowców.

Gimnazjaliści na ścieżkach... dydaktycznych

Realizacja szkolnego programu nauczania biologii zmusza nauczyciela do poszukiwania coraz to lepszych metod nauczania z zakresu ekologii i ochrony środowiska (sozologii). Aby uniknąć wyłącznie werbalnego realizowania tematyki ekologicznej w szkole, wskazane jest posługiwanie się różnymi innymi środkami dydaktycznymi, szczególnie wykorzystującymi obiekty przyrodnicze w ich naturalnym środowisku.

Radość odkrywania i poznawania przyrody przez uczniów można osiągnąć łatwo poprzez prowadzenie wycieczek terenowych, a wycieczki prowadzone według przygotowanej celowo ścieżki dydaktycznej umożliwiają poznawanie najbliższej okolicy i regionu, z ich cennymi nieraz wartościami przyrodniczymi, kulturowymi i historycznymi.

Nauczyciel na wycieczce ma okazję poznać swoich uczniów, ich postawę, skłonności oraz przeprowadzić obserwację natury psychologicznej, co jest niezbędne przy realizacji zadań wychowawczych.

Każda wycieczka zbliża do siebie uczestników, zawiązują się nici przyjaźni, sympatii i wzajemnej pomocy. Niekoleżeńskie i egoistyczne wybryki są ostro krytykowane, ceniona jest natomiast dobra organizacja i dyscyplina. Ponadto zajęcia terenowe są bardziej atrakcyjne niż dydaktyka realizowana w zamkniętych pomieszczeniach klasowych.

Uwzględniając korzyści płynące z prowadzenia tego typu zajęć nauczyciele gimnazjum – Joanna Kołomańska i Zofia Kłonica przy współpracy z UMiG w Chmielniku opracowali ścieżkę dydaktyczną eksponującą walory przyrodnicze i historyczne naszego regionu. Początek trasy znajduje się przy wejściu do parku podworskiego w Lubani, koniec przy ujęciu wody w Zreczu Kaczorowie.

W przebiegu ścieżki przewidziano 8 przystanków. Są to:

- park podworski w Lubani,
- źródło,
- młyn wodny,
- pomnik przyrody nieożywionej – jaskinia,
- zabudowa gospodarcza kryta strzechą,
- ekosystem leśny,
- odsłonięcie geologiczne wapieni,
- ujęcie wody w Kaczorowie.

Wycieczka prowadzona według opisanej ścieżki dydaktycznej pogłębia i rozszerza wiedzę o:

- faunie, florze, siedliskach przyrodniczych,
- cechach utworów glebowych,

- historii i kulturze własnego regionu oraz jej związkach z kulturą narodową,

- gatunkach roślin i zwierząt tworzących biocenozę lasu,

- formach ochrony przyrody, celach ich tworzenia i funkcjonowania,

- historii i architekturze zabytkowych obiektów Lubani,

- budowie geologicznej okolic Lubani,

- różnicach pomiędzy rolnictwem ekologicznym a tradycyjnym,

Rozwija:

- spostrzegawczość, a jednocześnie koncentrację,

- umiejętność oznaczania gatunków roślin i zwierząt za pomocą kluczy i atlasów,

- świadomość ekologiczną,

Rozbudza:

- postawę badawczą,

- chęć aktywnego działania,

Umożliwia:

- ocenę zjawisk przyrodniczych,

- łącznie w procesie edukacji informacji z różnych przedmiotów,

- dostrzeganie zależności między czynnikami środowiska przyrodniczego i kulturowego,

- całościowe postrzeganie rzeczywistości przyrodniczej,

Uświadamia:

- konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody,

Kształtuje:

- odpowiednie postawy i zachowania młodzieży wobec przyrody i dziedzictwa kulturowego.

Proponowaną ścieżkę można wykorzystać:

- w nauczaniu przyrody w Szkole Podstawowej,

- w nauczaniu biologii w Gimnazjum,

- na zajęciach pozalekcyjnych np. Koła Przyrodniczego, SK LOP, Koła Biologicznego, Koła Ekologicznego, Koła Krajoznawczego

- w ramach ekologicznej i regionalnej ścieżki międzyprzedmiotowej

- jako atrakcję turystyczną,

- jako trasę aktywnego wypoczynku.

Zachęcamy do korzystania z zaproponowanej ścieżki.

Joanna Kołomańska

Zofia Kłonica

Dzień Polskiej Niezapominajki w Chmielniku

14.05.2006 r. w Chmielniku obchodziliśmy Święto Polskiej Niezapominajki. Uczniowie Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku pod kierunkiem przygotowywali się do tej uroczystości długo i starannie.

Uczniowie pod opieką i kierunkiem pań: Joanny Kołomańskiej, Renaty Chle-

bowskiej – Buczak, Małgorzaty Grzegorzycz, Anny Kulpińskiej, Zofii Kłoniczkiej, Anny Gołębiowskiej, Marzeny Zatorskiej i Lidii Tarapaty przygotowali stoisko dokumentujące działania ekologiczne naszego gimnazjum. Opiekę nad uczniami w czasie prezentacji sprawowały również panie Justyna Zamojska, Joanna Czarna i Bożena Skuza.

Przygotowaliśmy tablicę z 4 planszami tematycznymi.

„To nam się podoba”- tutaj znalazły się zdjęcia, na których uczniowie uwiecznili najładniejsze i najbardziej zadbane, ich zdaniem, witryny i obejścia sklepowe.

„Dokarmiamy zwierzęta zimą”- na zdjęciach z krótkimi komentarzami

utrwaliliśmy nasze działania w zakresie dokarmiania zwierząt w najtrudniejszym dla nich okresie - zimą.

„XI Międzynarodowe Targi Energetyczne” - wzięła w nich udział grupa uczniów, będących autorami projektów o odnawialnych źródłach energii.

Ta plansza to fotograficzny zapis naszego udziału.

„Ekologiczne Powitanie Wiosny” - obchody miały miejsce 21.03.2006 r. w naszej szkole. Przebieg utrwaliliśmy na barwnych fotografiach. Nie zabrakło zdjęć z pokazu mody ekologicznej, roz-

prawy sądowej nad człowiekiem, który niszczy przyrodę, wystąpienie młodzieży wygłaszającej przemówienia w obronie Ziemi itp.

Oprócz tablic z planszami na naszym stoisku znalazły się także prace plastyczne wykonane z naturalnych materiałów oraz surowców wtórnych. Obserwatorzy odwiedzający wystawę byli pełni podziwu dla naszej inwencji i działalności twórczej. Udało nam się sprzedać kilka prac na łączną kwotę 60 zł.

Przygotowaliśmy i przedstawiliśmy wówczas mapę gminy, na której naniesione zostały miejsca, którymi opiekujemy się ze względu na występujące tam kasztanowce, ujęcia wody na terenie gminy, składowiska odpadów i oczyszczalnie ścieków.

Zaznaczyliśmy również swoją obecność na Dniu Polskiej Niezapominajki, prezentując atrakcyjny program słowno - muzyczny. Nie zabrakło piosenek i poezji poświęconych miłości człowieka do natury, opiewających uczucie, którymi darzymy siebie nawzajem. Wiosenny nastrój, a co za tym idzie dobre humory, wzmocniły pokazy taneczne w wykonaniu naszych kolegów i koleżanek.

Joanna Kołomańska
Anna Waga

W zdrowym ciele zdrowy duch

Na zdrowy tryb życia składa się wiele elementów, którymi są:

- Zdrowe odżywianie
- Dbanie o higienę osobistą
- Ruch na świeżym powietrzu

Właściwa dieta uzależniona od wieku, płci, rodzaju wykonywanej pracy itp. jest niezbędna do utrzymania zdrowia i dobrej kondycji psychofizycznej. Składniki odżywcze zawarte w pożywieniu umożliwiają organizmowi prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniają mu regenerację. Są jednocześnie źródłem energii. Zasady racjonalnego żywienia są stosunkowo proste:

- Zwiększenie w pożywieniu ilości świeżych owoców, warzyw, pieczywa razowego i roślin strączkowych
- Ograniczenie ilości spożywanych tłuszczów zwierzęcych
- Zmniejszenie ilości słodyczy
- Stosowanie metody „trzech u”: umiar, uregulowanie, urozmaicenie.

Nieprzestrzeganie higieny osobistej prowadzi do wielu chorób. Sprawność fizyczna jest niezbędna do zdrowia. Jest

to nie tylko osiąganie sukcesów sportowych, ale przede wszystkim umiejętność pokonywania wysiłku fizycznego. Systematyczne ćwiczenia fizyczne wzmacniają mięśnie, kości, stawy, a co za tym idzie przyczyniają się do zachowania prawidłowej postawy ciała. Badania naukowe wykazują, iż długość życia ludzi zachowujących średnią sprawność fizyczną jest wyraźnie większa niż u ludzi małej aktywności. Aby utrzymać dobrą kondycję fizyczną, należy odpoczywać czynnie, wolny czas spędzać na zabawach ruchowych, spacerach, wędrownkach, zachowywać właściwy rytm spędzania czasu w ciągu doby przeznaczając go na pracę, odpoczynek i sen.

W Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku uczniowie są uświadamiani, jak ważne jest zachowywanie zdrowego trybu życia. Na korytarzach wywieszono zostały gazetki o właściwym odżywianiu. Organizowane są spotkania o tej tematyce. W ofercie zajęć pozalekcyjnych istnieje wiele kół zainteresowań zapewniających ruch, m.in. koła tanecz-

ne, SKS-y, w tym koszykówka, piłka nożna, siatkówka. Tak często, jak to tylko możliwe, zajęcia wychowania fizycznego odbywają się na świeżym powietrzu. Uczniowie klas II na lekcjach biologii, a klas III na zajęciach chemii przygotowują jadłospisy, w których winni uwzględnić zasady prawidłowego odżywiania. W naszej szkole została przeprowadzona ankieta, której pytania dotyczyły zdrowego trybu życia. Uczniowie zgodnie odpowiedzieli, że rozumieją sens prowadzenia tego sposobu życia i stosują się do niego.

Nasza szkolna stolówka działa zgodnie z zaleceniami zdrowego żywienia. Personel przestrzega zasad higieny, a względy finansowe nie mają wpływu na jakość posiłków.

Tak więc z czystym sumieniem możemy stwierdzić, iż nasze gimnazjum próbuje przekonać uczniów o korzyściach płynących z prowadzenia zdrowego trybu życia.

Anna Hanszko i Edyta Wójcik
- uczennice kl. III f
Joanna Kołomańska

Edukacja ekologiczna w SP Chmielnik

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku w roku szkolnym 2005/2006 podjęła szereg przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej. Uczniowie uczestniczyli w licznych konkursach ekologicznych, realizacji programów projektów edukacyjnych, zajęciach terenowych, angażowali się w akcje porządkowania najbliższych okolic.

- Zbiórka surowców wtórnych – makułatura, aluminium, zużyte baterie, butelki plastikowe typu PET, połączona z konkursem wiedzy ekologicznej (zbiórka surowców wtórnych na szczeblu gminnym i powiatowym).

- Międzyszkolny Konkurs: „Sprawozdanie ze spotkania z zaproszonym gościem – Segregacja odpadów”.

- Międzyszkolny Konkurs Gazetek Ściennych „Segregując odpady chronisz przyrodę”.

- Międzyszkolny Konkurs Apeli Szkolnych „Nasza Ziemia zielona czysta”.

- Ogólnopolski Internetowy Konkurs Ekologiczny „Mała Agenda”. Konkurs dotyczy inwentaryzacji i zagospodarowania odpadów stałych powstających na terenie szkoły.

- I Świętokrzyski Konkurs Plastyczny o tematyce ekologicznej.

Uczniowie przygotowali plakaty na temat:

- „Las dobro wszystkich ludzi korzystamy z niego rozsądnie – na przykładzie firmy Barlinek S.A.”

- „Drewniana podłoga i książki na przykładzie firm: Barlinek S.A. oraz WsiP.

- Święto Polskiej Niezapominajki:
  - przygotowanie przedstawienia o tematyce ekologicznej,

- prezentacja strojów ekologicznych,

- wykonanie albumów pt. „Drzewa liściaste naszej gminy” (szkoła zajęła I, II, III miejsce w gminie oraz wyróżnienie),

- przygotowanie wystawy działań ekologicznych naszej placówki.

- Udział w projekcie Starostwa Powiatowego „Co możemy zrobić, aby ograniczyć ilość odpadów”- dla klas I-III

- Konkurs „W harmonii z przyrodą” zorganizowany przez firmę HEWLET – PACARD POLSKA. Uczniowie naszej szkoły przygotowali projekt działań ekologicznych.

- Konkurs Plastyczny „W głębinach dawnych mórz” zorganizowany przez Oddział Świętokrzyski Państwowego Instytutu Geologicznego w Kielcach (piąta nagroda oraz nagroda Świętokrzyskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk Geologicznych dla naszych uczennic).

- IV Międzygminny Konkurs Matematyczno – Przyrodniczy II miejsce w gminie.

- Kontynuowanie akcji „Szczepimy Kasztanowce”. Uczniowie zbierali środ-

ki finansowe na zakup szczepionek, przygotowywali gazetki okolicznościowe, ulotki na temat biologii szkodnika – szrotówka kasztanowcowiaczka, uczestniczyli w szczepieniu kasztanowców.

- Nasadzenie około 100 sztuk drzew i krzewów wzdłuż ogrodzenia szkolnego

- Uczestniczenie w akcji „Sprzątanie Świata”, porządkowanie terenu wokół szkoły w czasie „Dnia Ziemi”.

- Zajęcia terenowe w rezerwach przyrody: Krzyżanowice, Skowronno na Ponidziu. Celem warsztatów było poznawanie różnych form ochrony przyrody, chronionych gatunków roślin i zwierząt.

- Gazetki ścienne na korytarzu szkolnym i w klasach pod hasłem „Nasze rady na odpady”.

- Pogadanki w klasach i dla rodziców na temat właściwego gospodarowania odpadami.

- Prezentacja albumów: „Parki Narodowe w Polsce”.

- Rozwijanie zainteresowań uczniów ekologią i ochroną środowiska na zajęciach LOP, koła przyrodniczo – ekologicznego (min. realizowane są zagadnienia zagospodarowania odpadów, zagrożenia ekologiczne, formy ochrony przyrody w Polsce i w regionie, ochrona wód, gleby, powietrza).

Ewa Ćwiek

Dokarmiamy zwierzęta

Młodzież gimnazjalna przez okres zimy dbała o zwierzęta pobliskich lasów i łąk. Opiekunowie nawiązali współpracę z kołami łowieckimi „Rogacz” w Lubani i „Szarak” w Piotrkowicach i zebraли informacje o najważniejszych potrzebach mieszkańców lasów. Uświadomiona młodzież zorganizowała zbiórkę funduszy, które zostały przeznaczone na zakup paszy, siana i innych produktów zapewniających zwierzętom przetrwanie w tym najtrudniejszym dla nich okresie.

Członkowie kół łowieckich zapraszali uczniów wraz z nauczycielami na kuli-gi do Lubani i Grabowca.

Oprócz niezbędnych wiadomości dotyczących opieki nad zwierzętami w czasie zimy, uzyskaliśmy też informacje o kłusownictwie w okolicznych lasach. Dowiedzieliśmy się, jak niebezpieczny potrafi być ten proceder. Kłusownicy nie tylko zagrażają zwierzętom, polując na nie nielegalnie, ale obchodzą się z nimi

w okrutny sposób, bowiem leśni mieszkańcy, wpadając w założone przez nich sidła i pułapki, giną w okrutnych męczarniach. Mieliśmy okazję zobaczyć ślady zostawione przez kłusowników (wnyki, sidła) i, niestety, efekty ich działań - zamarznięte zwierzęta.

Uczestnicząc w spotkaniach z przedstawicielami kół łowieckich, połączyliśmy przyjemne z pożytecznym. Zabawa za każdym razem była wspaniała, złożyły się

na nią kulig po zaśnieżonych polach i lasach, a potem gorąca herbata, pieczone kielbaski i pyszne ciasto. Ale nie o zabawę tu przecież chodziło.

Wszyscy przecież wiemy, że zwierzęta w czasie zimy potrzebują szczególnej opieki i należy nią je otoczyć. Niewiele jednak z nas wcieliło słowo w czyn. My podjęliśmy konkretne działania. Mamy świadomość, że dzięki nam zwierzęta nie były głodne, przetrwały zimę i dziś, w czasie wypraw do lasu, możemy cieszyć się ich widokiem.

Joanna Kołomańska
Anna Waga

Odnawialne źródła energii. Spróbujmy i my!!

Wobec stale malejących zasobów kopalin, zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz braku dostępności wielu państw do surowców energetycznych – zbliża się coraz szybciej era ekoenergetyki. Naukowcy przypuszczają, że dotychczas znane złoża ropy naftowej przy obecnym wydobyciu, wyczerpią się w przeciągu 30 lat!!! Złoża gazu ziemnego powinny wystarczyć na eksploatację ich przez najbliższe 100 lat. Oba te surowce jak i węgiel powstały przed wieloma milionami lat w ściśle określonych warunkach, jakie już się nie powtórzą. Trzeba się już teraz zastanowić skąd będziemy czerpać energię za 100 lat.... Może warto by było już teraz skorzystać z energii Słońca, ciepła Ziemi, wiatru, mórz?

Wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii elektrycznej jest związane z minimalnym, bądź nawet żadnym wpływem na środowisko. Energia odnawialna jest energią tanią, przyjazną człowiekowi i środowisku. Odnawialne źródła są dostępne za darmo (energia słońca, wiatru, biogaz) lub po niewielkich kosztach (geotermia, słoma, drewno). Jednak głównym argumentem potwierdzającym konieczność stosowania alternatywnych źródeł energii jest fakt iż roczna produkcja energii elektrycznej przez odnawialne źródło o mocy 160 kW zapobiega wycemowaniu do atmosfery 2000 kg dwutlenku siarki, 1500 kg dwutlenku azotu, 250000 kg dwutlenku węgla oraz wytworzeniu 17500 kg pyłów i żużli.

Potencjał energetyczny niekonwencjonalnych źródeł energii Polski obliczył w 2001 roku zespół naukowców Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie pod kierunkiem prof. Jacka Zimnego. Z ich wyliczeń wynika, że możemy uzyskać:

625 000 PJ/rok	- energia geotermalna do 3 km głębok.,
500 PJ/rok	- energia biomasy,
300 PJ/rok	- energia słoneczna,
150 PJ/rok	- energia wiatru,
40 PJ/rok	- energia wodna.

Wielkości te może zobrazować porównanie zasobów energii wiatru Polski i Niemiec. Niemcy przy podobnym co Polska potencjale energii wiatru zaspokajają z tego źródła ponad 40% zapotrzebowania energetycznego kraju, tworząc z tej gałęzi przemysł narodowy.

Spróbujmy i my na naszym lokalnym podwórku wykorzystywać dobrodziejstwa natury. Mamy dobre warunki geoter-

malne, słoneczne i wodne, gorzej jest z warunkami wiatrowymi. Do poruszenia łopaty dużego, „zawodowego” wiatraka konieczny jest wiatr o prędkości 5 m/s, u nas występują wiatry słabsze, bo osiągające 3 m/s, ale i takie można wykorzystać budując wiatraki małe, dwunastolopatowe. Mamy wystarczającą do montażu kolektorów ilość dni słonecznych, mamy też korzystne warunki wodne, wartość których poznali już nasi przodkowie budując wzdłuż rzek tartaki i młyny wodne. Warunki glebowe i klimatyczne sprzyjają produkcji biomasy.

Już kilkanaście lat temu Pan Czesław Pasek w Ługach samodzielnie i według własnego pomysłu skonstruował wiatrak. Dziś już niestety nieczynny przez kilkanaście lat służył w gospodarstwie napędzając między innymi krasocinę. O korzyściach płynących z montażu kolektorów słonecznych możemy dowiedzieć się rozmawiając z Panem Edwardem Bracisiewiczem ze Śladkowa Małego czy Braćmi Karmelitami Bosymi z klasztoru w Piotrkowicach.

Wykorzystajmy naszą szansę, tym bardziej, że środki finansowe na ten cel zagwarantowane są w ramach funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Zbigniew Zarzycki

Wiatrak w Ługach

Działania ekologiczne w Szkole Podstawowej w Lubani w roku szkolnym 2005/2006

1. 17 września 2005 roku w ramach akcji Sprzątanie Świata 2005 uczniowie sprząkali tereny Lubani, Lip i Łagiewnik.

2. W ramach Dnia Drzewa członkowie Koła Miłośników Przyrody posadzili krzewy wokół placu szkolnego.

3. Z okazji Dnia Ziemi odbył się apel i spotkanie z przedstawicielem Nadleśnictwa Chmielnik, który poruszył problem między innymi zanieczyszczenia naszych lasów odpadami komunalnymi.

4. 12 maja delegacja szkolna spotkała się w Chmielnickim gimnazjum z zaproszonym gościem w ramach międzyszkolnego konkursu „Segregacja odpadów”. Uczniowie napiszą sprawozdanie z odbytego spotkania.

5. W maju uczniowie wykonali gazetkę ścienną w ramach międzyszkolnego konkursu gazetek ściennych pt. „Segregując odpady chronisz przyrodę”

6. W ramach przeprowadzonego konkursu ekologicznego - zbiórka surowców wtórnych w zakresie selektywnej zbiórki stałych odpadów komunalnych - zebrano 906 kg makulatury, kg aluminium, 100 kg opakowań typu PET, 8,20 kg zużytych baterii. Uczniowie wezmą udział w konkursie wiedzy ekologicznej dotyczącej odpadów.

7. W ramach udziału w konkursie plastycznym pod hasłem: „Drzewa liściaste naszej gminy” oddział „O” pod kierunkiem p. Ewy Susło oraz uczniowie kl II i III pod kierunkiem p. Reginy Zamojskiej wykonali 2 albumy składające się z 5 prac. Prace były wykonane z naturalnych okazów (żołędzi, kawałków kory, kasztanów, suszonych liści, gałązek) oraz odpadów ekologicznych.

8. Uczniowie brali również udział w konkursie plastycznym pod hasłem: „Na ludową nutę „Pod kierunkiem p. Urszuli Wilczyńskiej wykonali oni album z wycinankami regionalnymi, pająka z zastosowaniem odpadów, rysunek na szkle o tematyce ludowej, album z pracami haftów regionalnych.

9. Z okazji Święta Niezapominajki uczniowie wykonali dekorację szkoły wykorzystując odpady- celofan, folię, sznurki, słomę. Troje uczniów brało udział w pokazie mody ekologicznej.

10. Dnia 30 maja odbędzie się apel pod hasłem „Nasza ziemia zielona i czysta” w ramach międzyszkolnego konkursu apeli szkolnych.

11. Uczniowie brali udział w gminnym konkursie matematyczno- ekologicznym.

DZIAŁANIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ZRECZU DUŻYM

w zakresie ekologii w roku szkolnym 2005/2006 r.

1. Akcje :

- „Sprzątanie Świata”,

- „Dzień Ziemi”,

- „Dokarmianie ptaków i zwierząt leśnych”,

- Comiesięczne akcje LOP – „Czysta wieś” (sprzątanie przydrożnych rowów i

przystanków autobusowych),

- zbiórka pieniędzy od mieszkańców na szczepienie kasztanowców

(zostały zaszczipione 3 sztuki),

- zbiórka surowców wtórnych.

2. Apele szkolne:

- „Nie zatruwajmy środowiska”,

- „Toksyczna miłość”.

- „Nasza ziemia czysta i zielona”,

- „Zwycięstwo przyrody” – przedstawienie z okazji „Święta Niezapominajki”.

3. Konkursy:

- wojewódzki konkurs plastyczny pt.: „Jak należy ograniczyć ilość odpadów

w szkole”,

- między klasowy konkurs „Zastosowanie surowców wtórnych w pracach

plastycznych”,

- konkurs na „Najładniejszy karmnik”,

- konkurs „Najbardziej zielona klasa”,

- gminy konkurs plastyczny z okazji Święta Niezapominajki „Drzewa naszej okolicy”.

4. Gazetki :

- „Segregacja odpadów”,

- „Segregując odpady chronisz przyrodę”,

- „Znaki ekologiczne”,

- „Czysta Ziemia”,

- „Zima w lesie i na polu”.

5. Wycieczki:

- wycieczka na wysypisko śmieci,

- wycieczka do oczyszczalni ścieków,

- wycieczka do Kurozwek – pomniki przyrody,

- wycieczki przedmiotowe – poznajemy najbliższą okolicę

(flora i fauna

naszej wsi).

6. Spotkania:

- spotkanie z myśliwym z Koła Łowieckiego „Rogacz” w Chmielniku,

- kulię połączony z prezentacją zwierząt leśnych, sposobami ich karmienia

oraz walka z kłusownictwem,

- spotkanie z pracownikiem ZUK – prelekcja na temat „Segregacja odpadów”.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piotrkowicach

Edukacja ekologiczna uczniów w naszej szkole prowadzona jest na różnych zajęciach. Zadania realizują wszyscy nauczyciele, w szczególności nauczyciel przyrody (p. E. Galińska) i kształcenia zintegrowanego (p. J. Nowak, p. E. Kasprzyk, p. M. Marzec i p. E. Musiał).

W klasach IV-VI prowadzone są zajęcia edukacyjne: ścieżka ekologiczna i pozdrowotna oraz zajęcia terenowe.

Czynnie uczestniczymy w corocznej akcji „Sprzątanie Świata”. Z okazji Dnia Ziemi uczniowie klas I-V przygotowali przedstawienie pt. „Zostawcie nam czysty kawałek świata”.

Wykonujemy gazetki ściennie na różne tematy ekologiczne np.: „Znaczenie i ochrona lasu”, „Segregując odpady chronisz przyrodę”, „Recykling”. Zawierają one hasła, rysunki i wiadomości. Propagują dobre i złe zachowania ludzi.

Dbamy o swoje środowisko wykonując wiosenne prace porządkowe na klombach wokół szkoły, dbamy o rośliny w klasach. Prowadzimy pogadanki, dyskusje, oglądamy filmy ekologiczne, wykonujemy ciekawe albumy: roślin, zwierząt.

Realizujemy proponowany przez ekologów program: 3 razy U (Unikanie, Użycie wielokrotne, Utylizacja-recykling i segregacja) i jako walkę z odpadami.

Prowadzimy szkolne konkursy sprawdzające wiedzę ekologiczną oraz konkursy plastyczno-techniczne o ekologii.

Od kilku lat prowadzimy także selektywną zbiórkę odpadów: makulatury, puszek, butelek typu PET, baterii. Uczniowie doskonale wiedzą, że ochrona środowiska poprzez recykling odpadów odgrywa wielką rolę na całym świecie. Opakowania są niezbędnym czynnikiem współczesnej gospodarki, ale jednocześnie mogą być dobrym surowcem do wtórnego wykorzystywania, jeśli je odpowiednio posegregujemy i przetworzymy. Aktywnie uczestniczymy w Gminnych Konkursach Ekologicznych. W tym roku uczniowie klas młodszych na Święto Polskiej Niezapomnianki przygotowali przedstawienie ekologiczne, piosenki o treści przyrodniczej oraz pokaz mody ekologicznej. Brałszy również udział w Gminnym Konkursie Plastycznym pod hasłem: „Drzewa liściaste” dla klas 0-III i „Na ludową nutę” dla klas IV-VI. Nasi uczniowie wykonali piękne prace z odpadów. Pierwsze miejsce w kategorii 9-12 lat zajęli uczniowie z naszej szkoły z klasy V. Obecnie bierzemy udział w Międzyszkolnym Konkursie:

a) gazetek ściennych na temat: „Segregując odpady chronisz przyrodę”,

b) Apeli szkolnych- „Nasza Ziemia Zielona i Czysta”,

c) Sprawozdania ze spotkania z zaproszonym gościem- „Segregacja odpadów”

Elżbieta Galińska

Ekologia w konkursach o tematyce ekonomicznej

Od kilku lat uczniowie gimnazjum biorą udział w konkursach ekonomicznych odnosząc na tym polu znaczące sukcesy. W związku z realizacją w naszej szkole szeregu przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej, temat ten pojawiał się w wielu działaniach realizowanych na potrzeby konkursów ekonomicznych.

Jednym z nich było wykonanie ulotek nt.: „Oszczędzać każdy może – oszczędzanie energii”, które zostały przesłane na ogólnopolski konkurs ekonomiczny dla gimnazjów „Gimnazjalne Potyczki”. Dzięki m.in. tym ulotkom szkoła zakwalifikowała się do eliminacji regionalnych w Warszawie.

Podczas tych eliminacji w stolicy 18 maja uczniowie, oprócz wykazania się szeroką wiedzą ekonomiczną, zaprezentowali m.in. zrealizowane w szkole przedsięwzięcie „Ekologiczne powitanie wiosny”. Ekologia znowu pomogła odnieść sukces – reprezentacja zakwalifikowała się do Ogólnopolskiego Finału Gimnazjalnych Potyczek, które odbędą się w czerwcu.

Dbanie o czystość Ziemi było inspiracją do wykonania pracy na inny kon-

kurs związany z ekonomią: „Moja firma – mój sukces”. Jeden z zespołów projektowych składający się z uczennic naszego gimnazjum utworzył wirtualnie firmę EKOLOGY-PET. Dziewczeta w swojej pracy „EKOLOGY-PET ratunkiem dla środowiska” przekonały komisję konkursową ŚCDN, a potem również publiczność podczas prezentacji w Wólce Milanowskiej, że oszczędzając Matkę Ziemię można odnieść sukces zawodowy i finansowy. Stworzona wirtualnie firma zajmowała się skupowaniem butelek plastikowych typu Pet i przetwarzaniem ich na granulaty, który z kolei można wykorzystać m.in. do wytwarzania różnych folii, opakowań, jako dodatek do specjalnej odzieży ochronnej. Komisja konkursowa wysoko oceniła pracę dziewcząt – zespół zdobył II miejsce w finale wojewódzkim.

Nie były to ostatnie działania z tego zakresu. W przyszłym roku zamierzamy wykorzystywać treści ekologiczne w kształtowaniu postaw przedsiębiorczych uczniów.

Małgorzata Grzegorzczak

BIESIADA POETYCKA POD HASŁEM „MIŁOŚĆ DO PRZYRODY I DRUGIEGO CZŁOWIEKA” W GIMNAZJUM IM. GEN. KAZIMIERZA TAŃSKIEGO W CHMIELNIKU

Zespół polonistów Gimnazjum im. gen. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku, pragnąc włączyć się w realizację projektu ekologicznego, przygotował biesiadę poetycką pod hasłem „Miłość do przyrody i drugiego człowieka”.

Odbyła się ona w sali polonistycznej budynku gimnazjum. Na spotkanie zostali zaproszeni zaprzyjaźnieni gimnazjaliści z Pierzchnicy wraz z opiekunką – panią Teresą Rokicką. Dekoracja, przygotowana przez wykonawców i nauczycieli, wprowadziła wszystkich w nastrój tej niecodziennej imprezy.

W I części zaprezentowali się uczniowie Gimnazjum im. Generała Kazimierza Tańskiego w Chmielniku. Prezentację rozpoczął pokaz taneczny do melodii „Miłość jak wino”. Tancerze w strojach adekwatnych do słów tej znanej wszystkim piosenki, prezentowali się wspaniale, a ich występ goście nagrodzili gromkimi oklaskami.

Następnie uczniowie recytowali wiersze sławiące piękno ojczystej przyrody, miłość do niej i do drugiego człowieka. Z ust młodych wykonawców padały przepiękne słowa: „Szczujmy naszą przyrodę – rośliny, zwierzęta i wodę”, „Ach, jaki piękny jest ten świat”, „Był las.

I ławeczka. I zakochani.”

Na koniec występu chmielnickich gimnazjalistów sceną znów zawładnęli tancerze. Tym razem widzowie mieli okazję do chwili zadumy przy dźwiękach piosenki „Biały latawiec”.

II część spotkania należała do gości. Zaprezentowali oni parodię fragmentu

tragedii Wiliama Szekspira pt. „Romeo i Julia”. Okazało się,

że nawet w kontekst tak poważnego dzieła można wpleść treści, podkreślające związek człowieka z przyrodą. Fragmenty tekstu, przeplatane współczesnymi piosenkami typu: „A wszystko to, bo ciebie kocham”, czy „Nie będę Julią wierną na balkonie” wprowadziły widzów w wesoły nastrój i wywołały okrzyki szczerego podziwu.

Biesiadę zakończyły rozmowy przy ciastku i herbacie. Uczestnicy wymienia-

li doświadczenia, oceniali przygotowane występy.

Utalentowani uczniowie Gimnazjum im. Generała Kazimierza Tańskiego w Chmielniku własnoręcznie napisali wiersze, których tematem jest przyroda i środowisko, w którym żyjemy. Utwory te zostały zebrane w niewielki zbiorek zatytułowany „Ta ziemia od innych droższa”.

Bożena Styrcz

Ekologia i informacja

Przez cały rok szkolny 2005/2006 w pracowni komputerowej Gimnazjum im. gen. K. Tańskiego w Chmielniku trwały pozalekcyjne prace przy zbieraniu i zestawianiu informacji, danych, materiałów wykorzystywanych podczas tworzenia różnego typu projektów, prac konkursowych, opracowań związanych z ekologią. W ten sposób szerzono kulturę ekologiczną, uświadamiano wpływ działalności człowieka na stopień zanieczyszcze-

nia środowiska, propagowano zdrowy styl życia, wzbogacano swój słownik o pojęcia związane z ekologią, uświadamiano sobie potrzeby zbierania odpadów, ich segregowania i przetwarzania, kształcono umiejętności pracy w grupie i rozwijano umiejętności twórczego myślenia, uczono się posługiwania mapą. Ważnym aspektem było uczenie się oceniania estetyki wybranego terenu, projektowania przestrzeni ekologicznej. Powstało wie-

le cennych prac, w których uczniowie wykorzystywali swoje wiadomości, nabyte doświadczenia oraz umiejętności wykorzystania nowoczesnej technologii informacyjnej.

Świadczy o tym praca uczennic Ani Hanszko z kl. III f i Kai Stanek z III - Pracownia Architektury Krajobrazu „Grajca” zaprezentowana w konkursie Narodowego Banku Polskiego i Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Na-

uczycieli w ramach Programu Edukacji Ekonomicznej.

Przy realizacji projektu uczennice kierowały się ekologicznym aspektem kształtowania krajobrazu oraz ochroną przyrody. Praca naszych gimnazjalistek otrzymała I miejsce.

Gratulujemy tak wspaniałego wyniku!

Edukacja ekologiczna to ważny aspekt pracy dydaktycznej i wychowawczej, a wykorzystując nowoczesną technologię komputerową można wzmocnić jej siłę przekazu, zachęcić do rozpowszechniania wiedzy z tego zakresu w większej grupie uczniów.

Danuta Stanek
Joanna Kołomańska

Zadania zrealizowane w zakresie ekologii w Szkole Podstawowej w Sędziejowicach w roku szkolnym 2005/2006

1. Apele:
  - „Świat potrzebuje ciebie”.
  - „Jaś i Małgosia” – przedstawienie ekologiczne
2. Spotkania:
  - Spotkanie z ekologią i rozmowa na temat segregacji odpadów.
  - Spotkanie z leśnikiem i prelekcja na temat ochrony lasów i ich mieszkańców.
  - Spotkanie z lekarzem weterynarii i rozmowa na temat zagrożeń ze strony zwierząt.
3. Gazetki:
  - „Segregujesz – świat ratujesz!”
  - „Ratujmy kasztanowce”
  - „Czyste powietrze, dużo zieleni – to wizytówka Chmielnickiej Ziemi”
4. Akcje:
  - „Sprzątanie Świata”
  - „Sprzątanie gminy”
  - Zbiórka surowców wtórnych
  - Zbiórka funduszy na szczepienie kasztanowców
  - Udział w konkursie ekologicznym zorganizowanym przez Starostwo Powiatowe na temat „Co możemy zrobić, aby ograniczyć ilość odpadów w szkole”
  - Udział w konkursie matematyczno – przyrodniczym (wykonanie plakatu na temat zagrożeń cywilizacyjnych)
  - Udział w gminnym konkursie wiedzy ekologicznej
  - Udział w Święcie polskiej Niezapominajki.
5. Inne:
  - Tematyka zajęć świetlicowych, godzin wychowawczych i przyrody.
  - Kulig połączony z obserwacją przyrody w czasie zimy.
  - Rajd szlakiem Szanieckiego Parku Krajobrazowego.

IV liga świętokrzyska

Trzy wygrane z rzędu

Po nieudanej jesieni kibice z niecierpliwością, ale i pewnymi obawami oczekiwali rozpoczęcia drugiej rundy rozgrywek o mistrzostwo czwartej ligi. Obawy były uzasadnione dotychczasowymi wynikami i zupełną zmianą składu, do którego dokooptowano ostatecznie sześciu nowych zawodników.

Dopiero 9 kwietnia piłkarze Zenitu zainaugurowali rundę wiosenną remisując na własnym boisku z Czarnymi Połaniec 1:1 (1:0), po bramce Przemysława Września w 28 minucie z rzutu karnego. Mecz nie był porywającym widowiskiem, dało się odczuć brak zgrania zespołu, który miał w dodatku spore problemy z poczynaniami na grząskiej murawie boiska, a kibice kłopoty z odgadnięciem nazwisk swoich nowych pupili. Przed tym spotkaniem odbyła się miła uroczystość pożegnania dwóch świetnych piłkarzy. Jacek Radwański – to boczny obrońca mający stale swoich wiernych fanów. Zasłużył na uznanie za nieustępliwość w grze, rajdy zakończone celnymi dośrodkowaniami w pole karne, po których często padały gole, sumiennością i pracowitością na całej długości boiska. Poważnie traktował swoje obowiązki, co obecnie jest rzadkością – zwłaszcza piłkarskiej młodzieży.

Krzysztof Majewski – to jeden z najlepszych zawodników w historii klubu, w którym grał blisko 20 lat! Stoper, czy w zależności od ustawienia – środkowy obrońca zdobywał wiele efektywnych bramek: celnie strzelał zarówno z dystansu, rzutów wolnych, jak i karnych. Wieloletni kapitan drużyny był tytanem pracy, wzorem dla młodego pokolenia. Były więc w pełni zasłużone brawa, kwiaty i upominki od działaczy.

Wydarzeniem 16 kolejki dla nas, był pierwszy gol Tomasa Lipskiego w tym sezonie. Zdobył go w przegranym 1:2 (0:0) meczu z Orłętami w Kielcach w 59 minucie. Zwieńczył on niezłą postawę naszych futbolistów, którzy zwłaszcza w pierwszej odsłonie przeprowadzili wiele akcji, niestety niewykorzystanych. Dopiero wtedy kielczanie ożywił się, zaczęli grać z wawiej i dwukrotnie celnie trafili do bramki strzeżonej przez Rafała Wojtacha. – Wasi piłkarze wykazali przede wszystkim braki kondycyjne, co skwapliwie wykorzystali gospodarze, którzy na początku nieco zlekceważyli rywala – skwitował dziennikarz „Echa”. Zdegustowani widzowie nie szczydził gorychych słów po porażce u siebie z Łysicą Bodzentyn 0:1 (0:0). Goście pokazali dojrzały futbol, a wzorowa kontra wyprowadzona przez nich pod dużą przewagą naszych w drugiej części gry, wywołała niezadowolone na trybunach. Janusz Cieślak oddał się do dyspozycji działaczy, a ci nie bardzo zgodnie widzieli przyszłość trenera i tego składu osobowego. Część z nich opowiedziała się za kontynuacją zaczętego dzieła, inni proponowali zmianę trenera i granie do końca sezonu choćby juniorami. Ostatecznie zwyciężyła pierwsza opcja. Kto miał rację?

30 kwietnia na stadionie w Skarżysku, Granat nieoczekiwanie przegrał z Zenitem 0:1 (0:0). Było to słabe widowisko

ze szczęśliwym dla naszych zakończeniem. W 73 minucie, wprowadzony 10 minut wcześniej na boisko Lipski uprzedził obrońców i strzałem głową zdobył gola na wagę trzech punktów. Niedowiarkowie kręcili tylko głowami.

O losach spotkania z Piastem Chęciny 2:0 (1:0) zadecydowały rzuty karne. W 21 minucie pierwszy z nich sprokurował przyjeżdżnym Wojtacha, który następnie pewnie wybronił. W 30 minucie niezawodnym wykonawcą „jedenastki” był Wrzesień. Kiedy w drugiej połowie goście zaatakowali z impetem, po jednej z nielicznych akcji naszego zespołu, Lipski stojąc tyłem do bramki przerzucił piłkę nad obrońcami, a tę z linii bramkowej wpakował do siatki, obecny od 81 minuty na murawie Mateusz Waluś. – Trenerze, dobre zmiany robisz! – krzyknął zadowolony jeden z kibiców.

Jego słowa okazały się prorocze w meczu z Alitem w Ożarowie 0:1 (0:0). Wchodzący z ławki Piotr Radwański zdobył bramkę w 88 minucie, zapewniając naszemu zespołowi zwycięstwo. Feralna dla znakomicie grającego na wiosnę Łukasza Przepiórki okazała się 15 minuta gry. Doznał on groźnie wyglądającej kontuzji. Wielka szkoda, gdyż obok Przemysława Września, Michała Nędzy i Tomasza Zamojskiego – czyli „swojaków” – należał do najlepszych zawodników w zespole. Wysoką formę powoli odzyskuje Mateusz Waluś, który miał zaległości treningowe.

Piaskowianka Piaski – Zenit 1:0 (0:0).

Zenit: Wojtacha – Sobura, Rechowicz, Zięba, Zamojski, Nęcza, Iwanek, Radwański (60.Sadlok), Wrzesień, Pawłowski – Lipski (84. Sałaj).

– Nie zasłużyliśmy na tę porażkę, ale pechowa dla nas okazała się 84 minuta – tłumaczyli się po tym meczu nasi futboliści. I trzeba przyznać im rację, bowiem od początku prowadzili otwartą walkę, przez większą część pojedynku nadając ton wydarzeniom na boisku. Pewnie interweniował Wojtacha, dobrą partię ponownie rozegrał Zamojski. – To, moim zdaniem, najlepsi piłkarze tego widowiska w waszej drużynie – stwierdził Ryszard Kołodziejczyk, kibic Piaskowianki. – Możeście jeszcze sporo namieszać w starciu z najlepszymi w tej klasie rozgrywek – przekonywał.

Pełni nadziei widzowie szczerze wypełnili trybuny na meczu z Naprzodem Jędrzejów 3:2 (2:1). Wystarczyły jednak dwa proste błędy w obronie w odstępie kilkunastu minut i to goście cieszyli się z prowadzenia 1:0, a następnie 2:1 – w międzyczasie na 1:1 wyrównał po rzucie karnym Wojciech Sadlok. W drugiej odsłonie, gdy nasi piłkarze ruszyli do falowych ataków zostali skarceni po kontrze jędrzejowian. W międzyczasie Wojtacha dwukrotnie wybronił w sytuacji jeden na jeden. W 87 minucie kontaktowego gola strzelił Dariusz Sałaj. Na więcej zabrakło czasu i odrobiny szczęścia.

(ag)

Miesięcznik społeczno-kulturalny

„NOWY KURIER CHMIELNICKI”

Wydawca: Chmielnickie Centrum Kultury,

ul. Słarobuska 8, 26-020 Chmielnik, tel. (0-41) 354-23-97

Redaguje Kolegium Redakcyjne w składzie: redaktor naczelny

- Jarosław Banasik tel. 0602 475-194, sekretarz - Krzysztof Tworogowski, Jan Rękas, Waldemar Kwiatkowski, Adam Grudzień.

Skład i druk: Zakład Małej Poligrafii Wiktor Nowakowski, Kielce

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i poprawek oraz zmiany tytułów. Przedruki za zgodą redakcji. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść artykułów sponsorowanych, listów od czytelników oraz reklam i ogłoszeń.

ANONIMY WRZUCAMY DO KOSZA!!!

e-mail: nowykurier@poczta.onet.pl

Uśmiechnij się!!!

Podglądając imprezę przez dziurkę, można zauważyć, że...

...europoseł umie znaleźć się w każdym miejscu!!!

Ojejku!!! Czego to się nie robi dla wyborców!!!

